

Pensjonskassen for fylkene

(Tidligere Viken pensjonskasse)

Årsberetning og regnskap 2023

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkel tall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Bjarne Furuborg Refsnes, administrerende direktør i Viken pensjonskasse.
Pensjonskassen for fylkene fra 01.01.2024. Foto: Yina Chan

En solid pensjonskasse som leverer på bærekraft og avkastning

Vi kan oppsummere året 2023 som et **svært godt** år for pensjonskassen. Viken pensjonskasse fremstår som meget solid og veldrevet:

- Vi leverte i 2023 verdjustert avkastning på kundeporteføljen på hele 9,0 %. For å sette det i en sammenheng er det naturlig å måle oss opp mot det største livselskapet i offentlig sektor. De leverte en avkastning på kundemidlene på 6,4 % i 2023 (avkastning inkludert merverdier for investeringer bokført til amortisert kost: 6,8 %). Ser vi mot de andre kommunale pensjonskassene kommer vi ut i toppsjiktet da snittavkastning (i kollektivporteføljen) for disse pensjonskassene var 7,66 % i 2023. (Kilde: Pensjonskasseforeningen).

- Viken pensjonskasse har en bufferkapital tilsvarende 32 % av totale midler. Målt mot premiereserve utgjør bufferkapital (egenkapital og bufferfond) 51 % i pensjonskassen mot hhv. 19 % og 27 % i det største livselskapet i offentlig sektor. Solvenskapitaldekningen var på 159 % uten overgangsordning og 167 % med overgangsordning.
- I de fire driftsårene til Viken pensjonskasse (2020 til 2023), har pensjonskassen levert en samlet meravkastning på over 500 millioner kroner. For 2023 alene var meravkastningen 225 millioner kroner.
- I vår telefontjeneste fikk 98 % svar innen 120 sekunder og gjennomsnitt ventetid på telefonen var 30 sekunder i 2023.
- Medlemmene er i større grad fornøyd med kontakten med oss – en fremgang fra 4,1 til 4,3 (karakterskala fra 1- 5).
- Vår rådgivende lege bidrar med å få de som går på midlertidige uføreytelser tilbake i jobb og i nærværprosjektet med renholderne i fylkeskommunen får vi til økt tilstedeværelse på jobb.

Året 2023 har vært preget av et dystert politisk og økonomisk bakteppe. Krigen i Ukraina er inne i sitt andre år, og konflikten mellom Israel og Palestina brøt ut i oktober 2023. Dette medfører store humanitære og geopolitiske konsekvenser. Videre lever vi i en verden med økt polarisering som gjør det utfordrende å finne tilstrekkelig politisk handlekraft til å løse klimaendringene på den internasjonale politiske arena.

Økonomisk har vi tilbakelagt et år med høy inflasjon globalt, med påfølgende renteøkninger. Norsk økonomi bremses ned i 2023. For husholdningene har Norges Banks rentehevinger for å bekjempe inflasjon, påvirket kjøpekraften negativt.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Forberedelse til oppsplittingen av Viken fylkeskommune

Året 2023 har vært preget av et omfattende arbeid for å tilpasse oss vedtaket om å splitte opp Viken fylkeskommune til tre nye fylkeskommuner Akershus, Buskerud og Østfold. Viken fylkesting besluttet enstemmig den 14. desember 2022 at Viken pensjonskasse videreføres som pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner. Vi har hatt som ambisjon å klare og videreføre den nære og gode servicen vi har levert til Viken fylkeskommune, med samme stordriftsfordel, selv etter oppsplittingen. Det har vi klart. Vi betjener nå de tre separate fylkene med tilnærmet samme ressurser som før oppsplittingen av Viken fylkeskommune.

1. januar 2024 var vi klare med ny konsesjon som interkommunal pensjonskasse. Vi endret juridisk navn fra samme dato til «Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold». For forenkling har vi valgt å bruke «Pensjonskassen for fylkene» som vårt navn i kommunikasjon med omverdenen. Vi har lagt vekt på å grundig orientere våre medlemmer at vi fortsetter som deres pensjonsleverandør og at deres pensjonsrettigheter ikke endrer seg.

Svært god avkastning på pensjonsmidlene

Viken pensjonskasse fikk totalt fire hele driftsår. Samlet gjennom denne perioden har vi levert en snittavkastning på 5,0 %. I 2023 ble den verdjusterte avkastningen 9,0 % på kundeporteføljen.

Pensjonskassen styrket soliditeten også i 2023. Solvenskapitaldekningen var på 159 %. (Minimumskravet er 100 %). Ved utgangen av året hadde vi en bufferkapital tilsvarende 32 % av totale midler sammenlignet med 19 % i det største livselskapet i offentlig sektor.

Vi legger alltid forsvarlig forvaltning til grunn. Bufferkapitalen gir oss rom til å ta høyere risiko og investere med høyere forventet avkastning over tid. Ved utgangen av 2023 hadde pensjonskassen en forvaltningskapital på 10,9 milliarder kroner.

For årene 2020 til og med 2023 samlet, har pensjonskassen levert en meravkastning på over 500 millioner kroner, sammenlignet med det største livselskapet i offentlig sektor.

48 millioner kroner i risikooverskudd

Pensjonskassen har svært gode risikoresultater. Dette skyldes i hovedsak lav uførhet blant medlemmene. Andelen helt/delvis uføre blant våre medlemmer i 2023 har en liten nedgang fra 2022. For 2023 fikk vi et positivt risikoresultat på 48 millioner kroner. Det ble i sin helhet overført til premiefondet. For årene 2020 til og med 2023 samlet, har vi overført 171 millioner kroner i risikoresultat til premiefondet.

Kapitalforvaltningen har som mål å sikre avtalte pensjoner til enhver tid, samt å gi en meravkastning som reduserer behovet for premieinnbetalinger fra arbeidsgiverne på sikt. 2023 ble et år hvor vi ytterligere styrket soliditeten til pensjonskassen, samtidig som vi har overført betydelige midler til premiefondet.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Samarbeid gir stordriftsfordeler

Å jobbe enda smartere er nøkkelen til å realisere nye forbedringseffekter. Opplevd verdi og effekt av samarbeid tar noe tid å etablere. Vi har selv vært pådriver for større samarbeid mellom de kommunale og fylkeskommunale pensjonskassene og opplever at det er god driv i dette arbeidet nå. Gjennom 2023 har vi aktivt søkt, igangsatt og tatt ansvar for å finne gode samarbeidsprosjekter som for eksempel: felles utvikling av innhold til nettsidene, felles utvikling av nye nettsider, felles informasjonsmateriell til medlemmene og felles innkjøp.

Bærekraftsgevinster og ESG

Et annet område vi virkelig oppnår stor verdi av samarbeid, er når pensjonskassene danner felles front mot forvaltermiljøet. Enkelt forklart er det lettere å sette trykk på at forvalterne etablerer bærekraftige fond når pensjonskassene samlet har ca. 130 milliarder kroner i potten.

EUs offentliggjøringsforordning (SFDR) gjør at vi som kunder kan sammenligne finansielle produkter og tjenester fra et bærekraftperspektiv, gjennom enhetlig informasjon og økt transparens. Regelverket stiller krav til klassifisering av fond og inkluderer forskjellige kategorier avhengig av investeringsfokus og hvordan forvaltningen gjøres. Pensjonskassene møtte nølende og problematiserende holdninger og anbefalinger om å etablere artikkel 8 fond (fond som aktivt fremmer miljørelaterte og sosiale aspekter i sin forvaltning). Gjennom samarbeid mellom pensjonskassene fikk vi norske forvaltere til å etablere artikkel 9 fond (som har bærekraftige investeringer som

utpekt hovedmål for forvaltningen), som de første i Norge.

Pensjonskassen vil fortsette arbeidet med å investere bærekraftig, uten at det går på bekostning av avkastning. I det lange løp lønner det seg med bærekraftige investeringer.

Medlemmene er mer fornøyd enn tidligere

Vi har fra 2024 ansvar for pensjonsordningene til tre fylkeskommuner og 27 tilknyttede virksomheter. Disse skal ha god oppfølging og vår service måler vi årlig i en medlemsundersøkelse.

Medlemsundersøkelsen ble sendt ut til alle ansatte i Viken fylkeskommune og virksomhetene første uken av oktober 2023. Gjennomgående i Norge, og gjenfortalt av våre medlemmer, er det dessverre ganske lav kjennskap om hva den enkelte kan forvente å få i pensjon. Det er også påpekt av pensjonsutvalget (et regjeringsoppnevnt utvalg satt ned for å evaluere pensjonsreformen) at det er et demokratisk problem.

Pensjon er et vanskelig tema, men for viktig til at såpass få har oversikt over hva de kommer til å få i pensjon. Jeg oppfordrer medlemmene til å gå inn på pensjonskassenforfylkene.no og «min side», der finnes en pensjonskalkulator. Vi tilbyr også kurs og gratis pensjonsveiledning som vi håper medlemmene benytter seg av. Vi vet at av de 221 som fikk individuell pensjonsveiledning av oss i 2023, opplevde samtlige medlemmer det som verdifullt. Mange går ut døren fra oss og sier; hvorfor gjorde jeg ikke dette før?

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Kursvirksomheten i 2023 var på samme nivå som året før. Også på dette området ser vi muligheter for større samarbeid og utvikling av fellesprodukter.

Av de medlemmene som har tatt kontakt med oss i 2023 svarer 75 % av respondentene at de har fått svar på det de lurte på, 9 % har ikke fått svar. Dette er på nivå med 2022 undersøkelsen. 28 % av medlemmene kan ikke huske å ha mottatt informasjon fra oss, det er en markant nedgang fra 2022 da tallet var på 49 %. Medlemmene er i større grad fornøyd med kontakten med oss – en fremgang fra 4,1 til 4,3 (karakterskala fra 1- 5). Vår telefontjeneste ble kontaktet av 1.297 medlemmer i 2023. 98 % fikk svar innen 120 sekunder og gjennomsnittlig ventetid på telefonen var 30 sekunder i 2023.

Vi har igangsatt ytterligere forbedringer i vår dialog med medlemmene og startet året 2024 med nye nettsider. Vi tilbyr medlemmene nyhetsbrev og har økt tilstedeværelsen også i sosiale medier.

Oppsummert vil vi fortsatt lytte til våre medlemmers tilbakemeldinger for å være best på trygghet, hjelp og veiledning når medlemmene trenger det.

Fremtiden

Pensjonskassen er godt rustet for fremtiden. Vi har en solid finansiell posisjon, en klar strategi og et dyktig team. Vi er forpliktet og kvalifisert til å gi medlemmene våre trygge og gode pensjoner.

Takk til medlemmene og våre medarbeidere

Vi takker våre medlemmer for tilliten de har vist oss. Jeg vil også takke våre medarbeidere for godt utført arbeid i 2023.

Med hilsen

Bjarne Furuborg Refsnes
Administrerende direktør Pensjonskassen for fylkene

**Vi har gjennomgående valgt å bruke vårt gamle navn i denne årsrapporten da vi hele 2023 het Viken Pensjonskasse.*

Del 1:

Om Pensjonskassen

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-opstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Hovedpunkter fra 2023:

- Verdjustert avkastning på hele 9,0 % i kundeporteføljen. Bufferkapital tilsvarende 32 % av totale midler, demonstrerer soliditet og evne til å håndtere risiko.
- Meravkastning på over 500 millioner kroner sammenlignet med det største livselskapet i offentlig sektor de siste 4 årene.
- 48 millioner kroner i risikoresultat i sin helhet overført til premiefondet, som styrker pensjonskassens evne til å gi gode pensjoner. De siste fire årene har vi hatt et samlet risikoresultat på 171 millioner kroner som i sin helhet er tilført premiefondet.
- Forbedret medlemservice, med nye nettsider, nyhetsbrev og økt tilstedeværelse i sosiale medier.

Vårt samfunnsoppdrag

Viken pensjonskasse er en av Norges største offentlige pensjonskasser. Vår viktigste jobb er å sørge for at ansatte i fylkeskommunen, med tilhørende virksomheter, får rett pensjon til rett tid.

Vår visjon

Er å være den ledende pensjonsleverandøren for fylkene, deres virksomheter og medlemmer. Vi gjør det enklere for medlemmene å ta opplyste valg. Vi skaper merverdi for fylkene og deres virksomheter.

Nøkkeltall pr. 31.12.2023

Medlemmer

- 6.005 aktive medlemmer
- 5.972 alderspensjonister
- 1.029 uførepensjonister
- 600 etterlattepensjonister
- 14.977 medlemmer med oppsatte rettigheter

Forvaltningskapital

- 10,9 milliarder kroner pr. 31.12.2023

Våre medlemsløfter

- Best på trygghet, hjelp og veiledning når du trenger det.
- Rett pensjon til rett tid.
- Opplyste valg – tidlig nok.

Våre kundeløfter

- Vi legger FNs bærekraftsmål til grunn for all vår virksomhet.
- Vi skal oppnå best mulig avkastning – med forsvarlig risiko.
- Vi gjør pensjon enklere for arbeidsgivere og medlemmer.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-opstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Medlemsfordeler

Det er mange fordeler ved medlemskap i pensjonskassen i tillegg til at du er sikret en god pensjonsordning som alderspensjonist eller ved uførhet. Dersom du skulle falle fra gis det etterlattepensjon til ektefelle/registrert partner og barn.

Et medlemskap i pensjonskassen gir trygghet i alle livets faser.

I tillegg til pensjonsordningen får du automatisk en del andre goder.

Pensjonsveiledning

221 medlemmer fikk gratis personlig pensjonsveiledning i 2023. Ønsker du å benytte deg av tilbudet kan du bestille gratis pensjonsveiledning [her](#).

Boliglån

Medlemmer i pensjonskassen kan låne hos oss til "normrente", både yrkesaktive og de som har gått over til å motta pensjonsytelser. Medlåntaker trenger ikke være medlem. Lån gis mot tinglyst pant i bolig. Medlemmer kan søke om:

- **Finansieringsbevis:** For deg som er på utkikk etter bolig og lurer på hvor mye du kan låne.
- **Refinansiering:** For deg som ønsker å låne opp på eksisterende bolig eller ønsker å flytte lånet til oss.
- **Lån til boligkjøp** (med kjent adresse): For deg som vet eksakt hvilken bolig du skal kjøpe.
- **Mellomfinansiering:** For deg som skal kjøpe ny bolig før du selger dagens bolig.

I 2023 har Pensjonskassen for fylkene lånt ut 187,8 millioner kroner til sine medlemmer. Les mer om lånetilbudet for medlemmer [her](#).

Rådgivende lege som gir råd og støtte når det er behov for:

- avklaring av medisinske forhold og arbeidsevne ved søknad om uføreytelser.
- vurdering av om forebyggende tiltak kan hindre videre sykefravær eller uførhet.
- råd til virksomhetene i oppfølgingen av lange sykefravær basert på hva som er gode erfaringer fra andre bransjer og virksomheter.
- foredrag på ledersamlinger om arbeidsmiljø/ledelse og partssamarbeid, med vekt på nærvær og ikke fravær.
- bistand til ledere for å løse sykefraværproblematikk.

Nyhetsbrev – hold deg oppdatert om pensjon

Dersom du vil lære mer om pensjon, anbefaler vi at du abonnerer på nyhetsbrev fra oss. Vi sender månedlig ut ett nyhetsbrev til pensjonister og ett nyhetsbrev til medlemmer som fortsatt er i jobb.

[Registrer deg for å motta nyhetsbrevet.](#)

Vi har laget en pensjonsordbok

Det er mange ord og uttrykk om pensjon som kan være vanskelig å forstå. Vi har laget en pensjonsordbok som kan hjelpe deg!

[Pensjonsordbok](#)

Del 2:

Virksomheten

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Styret 2023:

Jone Engh	Styreleder
Elisabeth Holvik	Nestleder
Sverre Myrli	Styremedlem
Hanne Lisa Matt	Styremedlem
Iren Gangstad	Styremedlem (medlemsvalgt)
Morten Vollset	Varamedlem
Anne Steinsland	Medlemsvalgt (personlig vara til Gangstad)

Ansatte 2023:

Bjarne Refsnes	Administrerende direktør
Tom Roar Helgerud	Økonomisjef/risk manager
Torgeir Engebakken	Seniorrådgiver
Martin Bakke	Fagsjef
Trine Lise Eriksen	Seniorrådgiver
Kristoffer Sørli	Seniorrådgiver
Geir Riise	Rådgivende lege

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Geir Riise, rådgivende lege

Foto: Yina Chan

Nærvær og gode løsninger i fellesskap

Pensjonskassen har en rådgivende lege tilgjengelig for medlemmene og virksomhetene. Oppdraget til Geir Riise er å fremme tilstedeværelse på arbeidsplassen og finne gode løsninger i fellesskap.

Riise gir råd og støtte når det er behov for avklaring av medisinske forhold og arbeidsevne ved søknad om uføreytelser. Alle medlemmer av pensjonskassen tilbys medisinsk vurdering av om forebyggende tiltak kan redusere sykefravær eller uførhet. Slik oppfølging bør skje så tidlig som mulig ved lengre sykefravær, fordi det da også er enklere å finne gode løsninger. Riise samarbeider da med arbeidsgiver, medlemmet, tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten, når det er ønsket av medlemmet.

Støtte til nærværarbeid

Rådgivende lege bistår også med generelle råd til virksomhetene i oppfølgingen av lange sykefravær. Videre gir rådgivende lege råd og støtte i nærværarbeidet hvor ledelse, tillitsvalgte og ansatte samarbeider for å finne gode løsninger i fellesskap. Tilrettelegging og oppfølging tidligst mulig fremmer godt arbeidsmiljø og forebygger fravær.

Gjennom samarbeid med renholdsseksjonen, HR, HMS, vernetjenesten og tillitsvalgte har Geir Riise deltatt aktivt i nærværprosjektet rettet mot 350 profesjonelle renholderne.

– Vi har analysert sykefravær grundig og arbeidet målrettet med virksomheter som opplever høye fraværstall, for å identifisere årsakene til fraværet. I tillegg har vi lagt vekt på å anerkjenne og verdsette de som møter opp på jobb hver dag. Gjennom målrettet innsats og strukturerte metoder har vi oppnådd suksess i prosjektet. Viken pensjonskasse har bidratt betydelig ved å være synlig gjennom foredrag og aktiv deltakelse på møter. Pensjonskassens tjenester har blitt mer synlige for renholdsmedarbeiderne, forteller Rujira Coles, virksomhetsleder for Renholdsforvaltning- og utvikling Akershus, Buskerud og Østfold kommunalt oppgavefellesskap (RENKO).

– Sykefravær er ikke skjebnebestemt, det går virkelig an å forebygge. Ledere sitter med langt større påvirkningsmulighet enn de selv tror. Sykefraværet kan ikke kontrolleres, men det finnes kontrollerbare lederaktiviteter som vi vet forebygger sykefravær, forteller Geir Riise. Med erfaring fra mer enn 30 år som bedriftslege og som leder og generalsekretær i Den norske Legeforening har han stor innsikt i hva som faktisk fungerer på arbeidsplassen. Han koker det ned til fem råd.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

De fem viktigste tingene du som leder kan gjøre for å lykkes med nærvær:

1. Du må bygge tillit og åpenhet. Har du en åpen dør for å snakke om ting som er vanskelig, før det blir umulig, vil du forebygge mye sykefravær. Forsøk å være en leder som er førstevalget å snakke med når ting butrer. En arbeidstaker skal aldri være bekymret for om samtalen vil påvirke egen karriere eller om informasjonen vil bli brukt mot han eller henne ved en senere anledning. All jobb-bekymring fra en medarbeider må tas på alvor. Det bygger lag og kultur i virksomheten. Gjennom slike samtaler lærer vi også å bli bedre sammen.

2. Interesser deg for arbeidsmiljøet. Hvordan har vi det egentlig i vår avdeling? Hva er det vi får til? Hva er det vi strever med? Har vi gode eksempler som vi kan si er vår beste praksis på hvordan en sak kan løses? Lag gode rutiner sammen med tillitsvalgte og verneombud.

3. Tør å gi fleksibilitet for når arbeidstager må være på jobb i en begrenset tidsperiode, når ting er vanskelig privat. Gi anerkjennelse for situasjonen, da finner mange også ut hvordan ting best kan løses. I vanskelige livssituasjoner er det viktig å holde god kontakt med arbeidsplass og kolleger. Det er bedre for de fleste, enn å være isolert alene hjemme.

4. Husk at du som leder kan gjøre mye som legen ikke kan gjøre for å forebygge sykefravær. Legen kjenner ikke arbeidsplassen. Det gjør du.

5. Tidsfaktoren er viktigere enn diagnosen. Alt fravær starter med første dag, sørg for å være tidlig på ballen. Hold tak i medarbeiders funksjonsevne og hva man kan gjøre sammen.

6. Dersom det har vært et fravær, gjennomfør alltid en samtale når den ansatte er tilbake. En slik nærværssamtale dreier seg om hva som kan gjøres for å forebygge eventuelt nytt fravær.

Antall uføre i pensjonskassen

Pensjonskassen har hatt en liten nedgang i antall helt/delvis uføre i 2023 mot 2022. Dette er i utgangspunktet lave tall, som skyldes som tidligere år, at det er lavere uføreuttak i fylkeskommunene enn i kommunesektoren generelt.

Helt/delvis uføre i 2023 vs. 2022

2022:	Uten refusjoner:	498 / 25 974:	1,9 %
	Med refusjoner:	1 030 / 25 974:	3,96 %
2023:	Uten refusjoner:	510 / 27 900:	1,8 %
	Med refusjoner:	1 027 / 27 900:	3,68 %

ESG

(MILJØ- , SOSIALE- OG FORRETNINGSETISKE FORHOLD)

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Hensyn til ESG er innlemmet i alle våre investeringsbeslutninger

For Viken pensjonskasse er forhold knyttet til ESG (environment, social and governance) og bærekraftige investeringer en integrert del av forvaltningen. Både våre fylkespolitikere og vårt eget styre har vært tydelige på at dette skal være tungtveiende kriterier i forvaltningen av pensjonskassens midler. Vi har en egen strategi for bærekraftige investeringer som inneholder blant annet følgende målsettinger:

- Vi skal integrere hensyn knyttet til ESG i våre investeringsprosesser og beslutninger.
- Våre forvaltere skal til enhver tid integrere hensyn knyttet til ESG i sine investeringsprosesser og beslutninger, samt i sin eierskapsutøvelse.
- Pensjonskassen skal være initiativtaker og aktiv deltaker i investorsamarbeid innen ESG.
- Vi skal ha et bevisst forhold til innholdet i vår portefølje.
- Vi skal være en pådriver for å øke tilgangen til og kvaliteten på ESG-informasjon.

Nye lovkrav

To lovendringer med relevans for ESG trådte i kraft 01.01.23, både revidert pensjonskassedirektiv (IORP II) og lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren mv. (populært kalt SFDR). IORP II gir føringer til pensjonskassenes risikostyring og forventes å ha et forholdsmessig og effektivt system for å styre finansiell risiko knyttet til ESG. SFDR gir føringer om hvordan pensjonskassene må og kan kommunisere om bærekraftige investeringer. Viken pensjonskasse følger opp og rapporterer i henhold til de nye kravene. Innen SFDR følger pensjonskassen de lovpålagte kravene som omhandler

opplysninger om hvorledes pensjonskassen innlemmer bærekraftsrisiko i investeringsbeslutningene.

Klimasenarioanalyser

Styrets har gjennomgått klimasenarioanalyser som en del av egenevaluering av risiko. Utviklingen av investeringsporteføljen er blitt modellert igjennom tre mulige klimascenarier; rask omstilling til +1,5°C i år 2100, forutsigbar omstilling til +2°C i år 2100 og mislykket omstilling til +4°C i år 2100. Ved rask omstilling viser analysen at det kan inntreffe betydelig finansielt stress de neste fem årene, og en rask omstilling er derfor minst gunstig på kort sikt. Over tid er både rask og forutsigbar omstilling utvilsomt det foretrukne utfallet. Faktisk er estimatet for pensjonskassens forvaltningskapital nesten 20 % lavere ved mislykket omstilling, enn i de to andre omstillingsscenariene etter 40 år.

Analysen estimerer at klimaomstilling, enten rask eller forutsigbar, er mest gunstig for pensjonskassens forvaltningskapital på lang sikt da dette forventes å gi bedre avkastning i kapitalmarkedene. Analysen ble gjennomført av vår rådgiver, Marsh McLennan AS. De benytter en svært anerkjent metodikk for klimascenarioanalyse som bygger på forskning om klimaendringene og dens effekt på økonomier og finansmarkeder.

Vi innhenter en tredjepartsvurdering av våre forvaltere fra Marsh McLennan AS, som setter en ESG-karakter på de ulike fondene våre, via en detaljert, kvalitativ metodikk som blant annet inkluderer:

- Hvorvidt fondets organisasjon er dedikert til/forpliktet til ansvarlighet, bærekraft og langsiktighet.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

- Hvorvidt ESG er innlemmet i fondets investeringsfilosofi, og at porteføljen reflekterer uttalt strategi/filosofi.
- Hvorvidt fondets prosesser for investeringsbeslutninger integrerer ESG på en effektiv og god måte.
- Hvorvidt fondet har tilgang til tilstrekkelige og konkurransedyktige ressurser og kompetanse innenfor ESG til å effektivt iverksette sin strategi.
- Hvorvidt fondet har en velutviklet strategi for eierskapsutøvelse som innlemmer ESG, og hvorvidt faktisk eierskapsutøvelse samsvarer med strategien.

I løpet av året har vi gjennomført endringer blant annet i vår globale aksjeportefølje som har økt den samlede ESG scoren til porteføljen. Vi overvåker løpende vårt porteføljeinnhold, blant annet for å avdekke om vi er eksponert til selskaper som er utelukket av Statens Pensjonsfond Utland. Det har ikke vært avdekket brudd på eksklusjonskriteriene.

Pensjonskassen måler og vurderer porteføljens prestasjon innen ulike ESG-mål hvert halvår, blant annet porteføljeselskapenes utslipp av klimagasser. Det er per i dag utført på både aksje- og obligasjonsporteføljen. Med en diversifisert portefølje er pensjonskassen eksponert for et stort antall selskaper, og det er ikke alle som offentliggjør informasjon om utslipp, eller hvor informasjonen er tilgjengeliggjort via ESG-dataplattformer. Per årsskiftet hadde ca. 61 % av porteføljeselskapene offentliggjort utslippsinformasjon i årsrapporter eller bærekraftsrapporter. Datadekningen har forbedret seg betydelig siden vi begynte å analysere porteføljen vår i 2021. Dette gjør at vi som investor har et bedre beslutningsgrunnlag for våre bærekraftsinvesteringer.

Ved årsskiftet var de estimerte finansierte klimagassutslippene i Viken pensjonskasses portefølje 30 130 tonn CO₂-ekvivalenter og er på tilnærmet samme nivå som ved forrige årsskifte. Forvaltningskapitalen har steget markant i 2023 så utslippene i selskapene som pensjonskassen er investert i har gått ned. De estimerte finansierte klimagassutslippene inkluderer porteføljeselskapenes vektete scope 1 og 2 utslipp, og utelukker altså scope 3. Vi vil ta inn scope 3 i analysen når det foreligger en allmenn akseptert markedspraksis for beregningsmetodikk.

Et av de viktigste målene i ESG-analysen er karbonintensitet. Dette er selskapenes klimagassutslipp delt på selskapenes salgsinntekter, hvilket så summeres basert på porteføljevektning. Hvor store klimagassutslipp et selskap har er avhengig av størrelsen på selskapet. Store selskaper slipper ut mer rett og slett fordi de er større. Intensiteten er et godt mål fordi utslippene justeres for størrelse. Dette betyr at det er sammenlignbart på tvers av fond, porteføljer og investorer. Viken pensjonskasses porteføljevektede karbonintensitet var på 72 tCO₂e per årsskiftet og har hatt en reduksjon over tid. Til sammenligning ligger Oslo Børs på ca. 176 tCO₂e og global referanseindeks for aksjer rundt 120 tCO₂e.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Porteføljens ESG rating

Porteføljens ESG-rating er en karakter som gis til de underliggende selskapene av dataleverandøren som vi har benyttet (MSCI ESG), og er et mål på selskapets langsiktige tilpasningsdyktighet til risikofaktorer knyttet til ESG. Samlet får pensjonskassens børsnoterte portefølje AA, hvilket er nest høyeste karakter. Den er bedret fra A i fjor.

MSCIs metodikk er endret fra fjoråret da positiv rating trend ble hensyntatt i porteføljens ESG rating. Metodikk som benyttes i år er basert på et vektet snitt av ratingen til de underliggende selskapene i porteføljen. Ny metodikk gir jevnt over lavere rating.

Investeringsbeslutningers negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer ikke hensyntatt

Pensjonskassen har valgt å ikke ta hensyn til investeringsbeslutningers negative konsekvenser på bærekraftsfaktorer, slik det er definert i offentliggjøringsforordningen.

Som følge av omfattende rapporteringskrav er det per i dag ressurskrevende å tallfeste investeringsbeslutningers negative konsekvenser på bærekraftsfaktorer. Pensjonskassen vil over tid arbeide for å få tilgang på slike data, slik at det vil være mulig å ta hensyn til negative konsekvenser i fremtidige investeringsbeslutninger.

Norteak beplanter avskogede områder i Nicaragua

Viken pensjonskasse har investert i Norteak som produserer teak av høy kvalitet i Nicaragua. Gjennom bærekraftig skogbruk, planting av trær, vern av eksisterende urskog og samarbeid med lokalsamfunnet, har de en positiv innvirkning på miljø, samfunn og økonomi.

Norteaks oppdrag:

- Beplante tidligere avskogede landområder i Nicaragua.
- Fremme økonomisk utvikling og sosiale forhold i lokalsamfunnet.
- Skape et balansert økosystem som kommer både miljøet og menneskene til gode.

Norteaks verdier:

- **Sosialt ansvar:** Være en viktig økonomisk driver for samfunnet ved å tilby jobb og utdanning.
- **Miljømessig bærekraft:** Plante trær i ødelagte landområder, beskytte eksisterende skoger, samt fremme biologisk mangfold.
- **Respekt for alle:** Følge arbeidslover, praktisere toleranse og ta ansvar.

Aktiviteter:

- Forvalte 16 plantasjer bestående av gjenopprettede landområder, verneområder og naturlige skoger.
- Plante teak og andre lokale treslag.
- Beskytte over 866 hektar land, inkludert et naturreservat.
- Overvåke og beskytte over 300 dyrearter og 100 tresorter og fremme biologisk mangfold.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning 2

Om Pensjonskassen 6

Virksomheten 10

ESG 15

Nøkkeltall 23

Årsberetning 26

Resultatregnskap 35

Balanse pr 31.12. 39

Endringer
i egenkapital 44

Kontantstrøm-
oppstilling 45

Noter til regnskapet 48

Revisors beretning 89

Aktuarens beretning 92

- Tilby gode jobber og utdanningsmuligheter for lokalsamfunnet.
- Praktisere bærekraftige landforvaltningsteknikker for å minimere erosjon.

Kommersiell aktivitet:

Etter 15 års drift selger Norteak nå tynningsvirke til lokale møbelprodusenter. Sluttavirkning vil de kunne selge om 4 til 5 år. Organisasjonen jobber videre med å utvikle egen kompetanse på:

- Høsting og transport av tømmer.
- Identifisering av markeder og produkter.
- Klargjøring og bearbeiding av trevirke for å oppnå de mest salgbare alternativene.

Sertifiseringer:

FSC: Forest Stewardship Council (FSC) er en internasjonal, ikke-statlig organisasjon som jobber for å fremme ansvarlig forvaltning av verdens skoger.

CCB: CCB-standardene gir forsikring om at et gitt prosjekt leverer konkrete fordeler for klima, samfunn og biologisk mangfold.

Verra: er en ideell organisasjon som opererer med standarder innen miljø-, inkludert verdens ledende program for klimakvoter.

Del 3:

Årsberetning og regnskab 2023

NØKKELTALL

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømoppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

NØKKELTALL (1 000kr)

	2023	2022	2021	2020
Arbeidsgivertilskudd inkl. rentegarantipremie	797 506	603 626	619 704	476 063
Medlemspremie	56 012	52 309	47 534 452	44 156
Utbetalte pensjoner	298 780	283 767	261 506	262 534
Driftskostnader	29 749	27 443	26 771	24 795
Bufferfond 1)	2 291 282	1 814 412		
- Kursreguleringsfond 1)			1 974 691	1 432 871
- Tilleggsavsetninger 1)			657 378	499 920
Premiereserve og erstatningsavsetning	6 915 624	6 269 112	5 930 990	5 780 973
Risikoutjevningfond	97 990	90 119	86 682	83 029
Premiefond	472 575	476 302	379 091	175 311
Forvaltningskapital	10 947 526	9 724 917	10 007 412	8 739 394
Driftskostnader i % av				
- forvaltningskapital	0,27	0,28	0,27	0,28
Verdijustert avkastning, %	9,0	-7,6	10,6	7,7
Solvenskapitaldekning med overgangsregelen , %	166	168	176	176
Medlemmer (antall forsikrede):				
Premiebetalende medlemmer	6 005	5 696	5 572	5 324
Pensjonister:				
Alderspensjon	5 972	5 692	5 278	5 052
Uførepensjon	1 029	1 025	1 038	1 039
Ektefellepensjon	600	557	531	466
Barnpensjon	28	24	20	14
Totalt medlemmer, fripoliser og pensjonister	28 611	26 639	25 863	15 209

1) fra 01.01.2022 er Kursreguleringsfond og Tilleggsavsetninger slått sammen til Bufferfond

«Viken Pensjonskasse har satt søkelys på å videreutvikle sine leveranser. De har i høy grad bidratt til innovasjon og samarbeid i det norske pensjonskassemarkedet. De har kommet med innspill og krav til Mercer, som har bidratt til å videreutvikle oss som leverandør innen teknologi, bærekraft og proaktiv kapitalforvaltning»

Andreas Thorsen

Head of Wealth, Mercer (Norge) AS

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

VIKEN PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2023

FORMÅL, ORGANISASJON OG LEDELSE

Viken pensjonskasse (VIPK) var en videreføring av Akershus fylkeskommunale pensjonskasse (AFPK) som ble etablert 1. januar 1952 av fylkestinget i Akershus.

AFPK fusjonerte pr. 1. januar 2020 med Buskerud fylkeskommunale pensjonskasse (BFPK). AFPK var overtakende selskap. Medlemmer i tidligere Østfold fylkeskommune med tilhørende premiereserver ble overført fra KLP. Viken pensjonskasse ble oppløst etter fire driftsår. Sammenfallende med at Viken fylkeskommune ble oppløst 31.12.2023, ble Viken Pensjonskasse en interkommunal pensjonskasse og byttet navn til Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold.

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet og ledes av et styre med fem medlemmer. Fire styremedlemmer (hvorav ett medlem uten tilknytning til pensjonskassen eller pensjonskassens deltakere) og ett fast møtende varamedlem er oppnevnt av fylkestinget i Viken. Ett styremedlem med personlig vararepresentant er oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner blant innskuddspliktige medlemmer i pensjonskassen. Styrets funksjonsperiode er fire år.

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til pensjonskassens vedtekter. Pensjonskassens målsetting er å være en økonomisk konkurransedyktig pensjonsinnretning med faglig høyt nivå og god service til medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

VIPK vektlegger mangfold og likestilling i arbeidet med å ivareta et godt arbeidsmiljø. Pr. 31. desember 2023 har VIPK syv ansatte i full stilling (to kvinner og fem menn) og én ansatt i deltidsstilling (rådgivende lege).

Det er i 2023 ikke registrert skader eller ulykker. Registrert sykefravær i 2023 var 1,58 % i korttidsfravær mot 4,5 % i 2022. Av dette var 0 % langtidsfravær, og 4,5 % korttidsfravær.

Styret har tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder, for mulig ansvar overfor foretak og tredjepersoner.

Virksomheten forurenses i ubetydelig grad det ytre miljøet.

Pensjonskassens utøvende aktuar er Lumera AS ved Arman Johnsen. Mercer AS er pensjonskassens investeringsrådgiver.

Revisjonsselskapet Deloitte AS, ved partner Gry Kjersti Berget, er pensjonskassens eksterntrevisor. Internrevisjoner er PwC Norge, ved partner Henrik Bredholt Flygind.

Pensjonskassen hører inn under Finanstilsynets tilsynsområde. Trygderetten er ankeorgan for vedtak som berører pensjon og samordning. Pensjonskassen har sin hovedbankavtale med DNB. Depot som gjelder boliglån ivaretas av Intrum AS.

VIPK er medlem av Pensjonskasseforeningen, en interesseorganisasjon for offentlige og private pensjonskasser. Pensjonskassen er gjennom dette høringsinstans for alle endringsforslag som berører rammevilkår for offentlige tjenestepensjonsordninger.

Pensjonskassens virksomhet drives fra Oslo, og pensjonskassen holder til i egne lokaler i Wergelandsveien 21.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømoppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

ÅRSRESULTAT

VIPK oppnådde i 2023 et positivt resultat. Verdijustert avkastning på kundeporteføljen ble 9,0 %, og på selskapsporteføljen 5,0 %. Samlet verdijustert avkastning i 2023 ble 7,6 %. I 2022 var den verdijusterte avkastningen - 7,1 %.

Gjennomsnittlig forvaltningskapital i 2023 var 10,3 milliarder kroner. Pr. 31.12.2023 var samlet forvaltningskapital 10,9 milliarder kroner.

Pensjonskassens soliditet er sterk, og solvenskapitaldekningen var på 159 % uten overgangsordning og 166 % med overgangsordning.

Styret mener at årsregnskapet gir et korrekt bilde av VIPKs eiendeler og gjeld.

Pensjonskassen har en god økonomisk og finansiell stilling.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Medlemmer

Viken pensjonskasse (VIPK) er pliktig pensjonsordning for arbeidstakere i Viken fylkeskommune og virksomheter med fylkeskommunal tilknytning eller fylkeskommunalt eierskap. Følgende virksomheter har pr. 31. desember 2023 pensjonsordning i Viken pensjonskasse:

- Akershus Energi AS
- Akershus Energi Vannkraft AS
- Akershus Energi Varme AS
- Folkevalgtdordning, før 01.01.2014
- Viken Kollektivterminaler FKF
- Akershus Reiselivsråd
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Barnevern
- Bufetat
- Stiftelsen Buskerudmuseet

- Stiftelsen Drammens Museum
- MIA – Museene i Akershus
- Familievern
- Glomma Kraftproduksjon AS
- Halden Kraftproduksjon AS
- Nitja senter for samtidskunst
- Viken pensjonskasse
- Skien Kraftproduksjon AS
- Stiftelsen Ahus Boligselskap
- Stiftelsen Emma Hjort Boligselskap
- Statsbygg Øst
- Ungt Entreprenørskap Viken
- Vardar AS
- Vardar Vannkraft AS
- Vardar Varme AS
- Viken fylkeskommune

Pensjonskassen ivaretar også vedtektsfestet pensjonsordning for fylkeskommunens politisk valgte representanter.

Pensjonsytelsene i Viken pensjonskasse følger av SGS 2020 og omfatter alderspensjon, avtalefestet pensjon (AFP), uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon. Nedenfor gis det en kortfattet beskrivelse av ytelsene.

Alderspensjon for medlemmer født før 1963 utgjør 66 % av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid på 30 år (bruttopenisjon). Alderspensjonen skal levealderjusteres, slik at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder. Medlemmer født i 1958 eller tidligere omfattes av en garantibestemmelse som gjør at de får et garantitillegg dersom levealdersjustering gjør at samlet alderspensjon blir lavere enn 66 % av pensjonsgrunnlaget (justert for opptjeningstid). Medlemmer som er født i 1959 til 1962 får en andel av garantitillegget. Alderspensjonen samordnes med tilsvarende ytelse

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

i folketrygden. Pensjonen kan tas ut ved fylte 67 år eller ved stillingens aldersgrense. AFP er en tidligpensjonsordning som kan ytes i perioden 62-65 år. Ordningen med AFP fra 62-65 år er ikke en del av tjenstepensjonsordningen og finansieres særskilt. Fra 65 år inngår AFP som en del av rettighetene fra tjenstepensjonsordningen.

For medlemmer født i 1963 eller senere, er det innført en ny modell for pensjonsopptjening med virkning fra 1.1.2020 (påslagspensjon). Alderspensjon tjenes opp med en grunnsats på 5,7 % av pensjonsgrunnlaget opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og en tilleggssats på 18,1 % av pensjonsgrunnlaget mellom 7,1G og 12 G. Dette danner grunnlaget for en påslagsbeholdning som gjøres om til en årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet. AFP legges om fra en tidligpensjonsordning til en livsvarig påslagsordning for medlemmer født i 1963 eller senere. Den følger samme prinsipper som alderspensjon ved at det tjenes opp en beholdning som gjøres om til en årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet. Medlemmer som ikke har rett til AFP gis betinget tjenstepensjon som et tillegg til alderspensjonen. Regelverket for AFP for medlemmer født i 1963 eller senere er ikke vedtatt ennå, men er forventet vedtatt våren 2024.

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon kan innvilges dersom inntektsevnen er nedsatt på grunn av sykdom eller skade. Ved beregning tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av 25 % av G (likevel ikke mer enn 6 % av pensjonsgrunnlaget), 3 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G, og 69 % av pensjonsgrunnlaget mellom 6 og 12 ganger G. Dersom inntektsevnen er nedsatt, men ikke i en slik grad at medlemmet har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, tillegges 66 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G. Er medlemstiden kortere enn 30 år, avkortes pensjonen forholdsmessig. Det skal medregnes medlemstid medlemmet ville ha fått om han eller hun var blitt stående i stillingen til aldersgrensen, men ikke ut over 67 år.

Gjenlevende ektefelle etter et medlem kan ha rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter tidligere medlem som mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon. Som hovedregel skal full årlig ektefellepensjon utgjøre 9 % av pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). På grunn av overgangsregler utgjør ektefellepensjon i enkelte tilfeller 39,6 % av avdødes pensjonsgrunnlag (bruttopenpensjon). Bruttopenpensjonen samordnes med tilsvarende ytelse fra NAV. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn, men ikke ut over 67 år.

Full årlig barnepensjon utgjør 15 % av pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). Er den avdødes pensjongivende medlemstid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges den faktiske medlemstiden den avdøde hadde til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått, ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen, legges til grunn.

Alderspensjon og AFP reguleres årlig med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Uførepensjon og barnepensjon reguleres med lønnsvekst. Ektefellepensjon reguleres med lønnsvekst frem til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonen med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Pensjonsbeholdningene for medlemmer født 1963 eller senere reguleres med lønnsvekst frem til uttak.

For utfyllende oversikt over vilkår og beregning av de ulike ytelsene henvises det til SGS 2020. [Pensjonsregelverket kan leses her.](#)

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

VIPK er deltaker i Overføringsavtalen sammen med Statens Pensjonskasse og de fleste andre pensjonsordningene i offentlig sektor. Avtalen sikrer at arbeidstakere, som har vært medlem av flere offentlige pensjonsordninger, får pensjon fra siste ordning som om de hele tiden hadde vært medlem av én og samme ordning. Overføringsavtalens sikringsordning sikrer pensjonsrettighetene opparbeidet hos en arbeidsgiver som opphører. Administrasjon av Overføringsavtalen og Sikringsordningen finansieres av arbeidsgiver ved egen avgift.

Utviklingen i pensjonsbestanden:

	2023	2022	Endring
Aktive medlemmer (inkl. AFP 62-64)	6 005	5 696	309
Oppsatte rettigheter	14 977	13 645	1 332
Pensjonister:			
Alderspensjonister	5 972	5 692	280
Uførepensjonister	1 029	1 025	4
Ektefellepensjonister	600	557	43
Barnepensjonister (inkl. barnetillegg)	28	24	4
Sum medlemmer	28 611	26 639	1 972

Premieforhold

Ordinær årspremie (spare- og risikopremie ekskl. reguleringspremie) har i 2023 vært 10,13 % av pensjonsgrunnlaget inkl. 2 % arbeidstakerpremie. I tillegg er det innkrevet administrasjonspremie, rentegarantipremie og premie for ikke-forsikringsbare hendelser. Prinsipper for beregning av administrasjonspremie har vært ulike for ikke lukkede og lukkede ordninger, basert på estimater for faktiske kostnader. Tilskudd til ikke forsikringsbare ytelser har vært basert på faktisk forbruk (uten utjevning for lukkede ordninger). Totale premieinntekter for 2023 utgjør 854 millioner kroner. Premieinntektene inkluderer årets reguleringspremie på 490 millioner kroner til dekning av årets lønns- og G-vekst og rentegarantipremie til Viken Pensjonskasse med 0,6 millioner kroner.

FORSIKRINGSMESSIGE AVSETNINGER OG RESULTATDISPONERING

Pensjonskassens aktuar har foretatt forsikringsteknisk oppgjør pr. 31. desember 2023 i henhold til dødelighetsforutsetningene i nytt dødelighetsgrunnlag i kollektiv pensjonsforsikring (K2013). Grunnlaget for fastsettelsen av uføretariffen (KFSU2015) er uføreefaringer fra og med år 2008. Grunnlagsrenten er 3,00 % p.a. for all opptjening i pensjonskassen før 1. januar 2012.

Fra 1. januar 2012 er grunnlagsrenten fastsatt til 2,50 % p.a.

Fra 1. januar 2015 er grunnlagsrenten 2,00 % p.a. Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,39 % p.a. pr. 31. desember 2023.

Årets risikoresultat på 48,3 millioner kroner er i sin helhet godskrevet premiefondet.

I 2023 er bufferfondet økt med 477 millioner kroner fra overskudd på renteresultatet.

Premiefondet har totalt blitt godskrevet med 156,6 millioner kroner i form av garanterte renter og overført risikoresultat. Pr. 31.12.2023 utgjør premiefondet 472,6 millioner kroner.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

KAPITALFORVALTNING

VIPK forvaltet 10,9 milliarder kroner ved utgangen av 2023.

Kapitalforvaltningen har som mål å sikre avtalte pensjoner til enhver tid, samt å gi en avkastning som reduserer behovet for innbetalinger fra arbeidsgiverne. Pensjonskassens eiendeler investeres for å oppnå best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og det til enhver tid gjeldende regulatoriske krav.

Styret har utarbeidet retningslinjer og strategi for kapitalforvaltningen, som blir revidert minst én gang i året. Retningslinjer og strategien ble i 2023 oppdatert ved overgangen til IFRS 9. Denne fastsetter hovedsakelig strategi for plassering av pensjonskassens finansielle midler, risikorammer og krav til løpende oppfølging. Retningslinjene og strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv som sikrer underliggende målsetting om at pensjonskassen oppnår pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risikobærende evne.

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi målt mot tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning relatert til det valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom, utlån mot pant i fast eiendom og bankinnskudd. De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko, likviditetsrisiko og bærekraftsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

VIPK har separat forvaltning i en selskapsportefølje og en kollektivportefølje. VIPK benytter finansrapporteringssystemet Vitec. Rapporteringssystemet gir daglig oppdatering av blant annet avkastning, allokering, gjennomlysing

av porteføljen og ESG-rapportering. Dette bidrar til økt styring og kontroll av forvaltningen av pensjonskassens midler.

Aktivafordeling

Aktivafordeling pr.	Kollektivporteføljen		Selskapsporteføljen	
	Markedsverdi-er % 31.12.2023	Markedsverdi-er % 01.01.2023	Markedsverdi-er % 31.12.2023	Markedsverdi-er % 01.01.2023
Eiendom/eiendomsfond	9,6	11,8	25,3	27,6
Nordiske aksjer	10,1	9,2		
Globale aksjer	26,3	24,7		
Alternative investeringer	3,1	3,6		
Anleggsobligasjoner	2,2	3,5		
Nordiske obligasjoner	28,6	29,9	33,4	32,5
Globale obligasjoner	10,7	8,3	39,8	39,1
Høyrente obligasjoner	3,5	3,8		
Bank og pengemarked	4,2	4,3	1,5	0,9
Utlån til medlemmer	1,7	1,0		
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-opstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

AVKASTNING

Kundeporteføljen:

VIPK oppnådde i 2023 følgende avkastning i kundeporteføljen:

Verdijustert avkastning: 9,0 %.

Aktiva	Avkastning % 2023	Avkastning % 2022
Eiendom/eiendomsfond	- 4,2	- 0,7
Nordiske aksjer	13,9	- 14,6
Globale aksjer	32,4	- 18,9
Alternative investeringer	1,6	- 3,1
Anleggsobligasjoner	3,7	1,7
Nordiske obligasjoner	5,9	- 5,6
Globale obligasjoner	5,9	- 3,3
Høyrente obligasjoner	12,7	- 2,1
Bankinnskudd	6,4	2,5
Utlån til medlemmer	3,6	2,2
Sum	9,0	- 7,6

Selskapsporteføljen:

VIPK oppnådde i 2023 følgende avkastning i selskapsporteføljen:

Verdijustert avkastning: 5,0 %.

Aktiva	Avkastning % 2023	Avkastning % 2022
Eiendom/eiendomsfond	0,8	- 1,6
Nordiske obligasjoner	7,3	- 5,1
Globale obligasjoner	5,2	- 3,1
Bankinnskudd	4,6	1,3
Sum	5,0	- 3,5

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning og trygghet for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoområdene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av VIPKs virksomhet.

Det stilles strenge formelle krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning.

VIPKs ansvarlige kapital (soliditetskapital) var meget god ved utgangen av året. Ansvarlig kapital består av egenkapital, risikoutjevningfond og bufferfond. Solvenskapitaldekningen var på 166 % pr. 31.12.23, og soliditeten er svært god. VIPK vil tilfredsstille det regulatoriske minstekravet på 100 % solvenskapitaldekning selv om et markedsfall på nivå med finanskrisen i 2008 skulle inntreffe.

Det er i 2023 innbetalt ny kjernekapital fra tidligere Viken fylkeskommune med 60 millioner kroner. Kjernekapitalen i pensjonskassen utgjorde 784,6 millioner kroner per 31.12.2023.

Styret har fastsatt risikomål og -rammer for å bidra til å sikre at risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen holdes innenfor en akseptabel balanse mellom utvikling, avkastning og risiko. Styret har i tillegg etablert risikorammer for markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko, som løpende følges opp. Markedsrisikoen er den dominerende faktor i VIPK, og er knyttet til at selskapets og kundenes midler er plassert i finansielle instrumenter og eiendom. VIPK er dermed eksponert mot markedsrisiko som følge av endring i rentemarkedet, aksjemarkedet, eiendomsmarkedet og endring av kredittmarginer.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Likviditetsrisikoen vurderes som lav. Med unntak av investeringer i eiendom og eiendomsfond, er pensjonskassens eiendeler plassert i verdipapirer, som i normale markeder raskt kan omgjøres til kontanter.

Risikorapportering

Styrets utarbeidede mål og retningslinjer for kapitalforvaltningen forutsetter at midlene skal forvaltes etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Kapitalforvaltningen skal særlig ivareta sikkerheten over tid, som følge av pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Det er gitt rammer for hvilke typer verdipapirer det kan investeres i. Det er også gitt bestemmelser for hvor mye som kan plasseres i de enkelte aktivklassene og i en enkelt institusjon eller foretak.

Styret får minst kvartalsvis rapportering om avkastningen av kapitalen og oversikt over vesentlige endringer i porteføljene. Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Soliditetsanalyser utarbeides månedlig.

Styret har etablert en avtale med Marsh McLennan AS om kvartalsvis leveranse av uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen i pensjonskassen.

Aksjefond, hedgefond, private equityfond, infrastrukturfond, eiendomsfond og rentebærende verdipapirer forvaltes eksternt, mens direkte eiendomsplaseringer forvaltes internt i pensjonskassen. Utlån administreres internt i pensjonskassen.

Samfunnsansvar

Vurdering av bærekraftsrisiko i selskapsanalyser er satt ut til våre forvaltere. Pensjonskassen søker å velge forvaltere som har ressurser, systemer og kompetanse til å gjøre denne jobben med høy kvalitet på våre vegne. Vi har en årlig forvalterevaluering, der inneværende forvaltere vurderes på, blant annet,

sin evne til å innlemme bærekraftsrisiko. Dersom en forvalter ikke tilfredsstillende våre forventninger, skal den gis anledning til å iverksette forbedringstiltak før den eventuelt byttes ut. Ved valg av nye forvaltere skal de også vurderes på sin evne til å innlemme bærekraftsrisiko. Forvalterevalueringen av både inneværende og nye forvaltere, leveres primært av spesialist på fondsanalyse, Marsh McLennan AS, som gjennomfører regelmessige dybdeintervjuer av forvaltere og grundige analyser av deres prosesser, strategier, systemer og ressurser for integrasjon av bærekraftsrisiko.

Leverandører og selskaper med den beste miljømessige, etiske og sosialt ansvarlige forankring skal foretrekkes. VIPK arbeider kontinuerlig for å plassere pensjonskassens midler i bærekraftige investeringer.

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 1.7.2022. Det ble den gang gjort en vurdering av om pensjonskasser er omfattet av dette lovverket. Det er ingen ny vurdering av dette, og det tolkes fortsatt dithen at pensjonskasser ikke er omfattet.

Markedsutviklingen

Den globale økonomien var i 2023 fremdeles preget av geopolitisk uro og etervirkninger av Covid. I USA og store deler av den utviklede verden ble økonomiene kraftig stimulert som følge av pandemien, noe som har ført til historisk lav arbeidsledighet og overoppheting av arbeidsmarkedene. Konsekvensen av dette har vært en betydelig økning i lønnsvekst og inflasjon.

I 2023 strammet sentralbankene kraftig inn politikken i håp om at tiltakene deres skulle få økonomiene tilbake til det normale, uten å forårsake en brå resesjon. Statsrenter steg kraftig frem til 3. kvartal. Inflasjonen har etter hvert avtatt, noe som førte til at statsrenter falt betydelig i 4. kvartal. Det er imidlertid fremdeles høyt lønnspress og dermed stor usikkerhet om inflasjonen fremover. Samtlige sentralbanker signaliserer at vi er i nærheten av rentetoppen, men at man må kunne forvente høye renter en god stund fremover.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømoppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

På tross av økte renter har den globale økonomien nytt godt av gjeninnhenting etter Covid, og mange land har hatt god vekst. Som følge av dette har aksjemarkedene gått sterkt, blant annet drevet av store teknologiselskaper. Også renteinvesteringer har gått bra på grunn av relativt høye rentenivåer.

Krigene i Ukraina og Gaza har skapt betydelig volatilitet i energipriser. Energifpriser falt ved starten året, men steg kraftig i 3. kvartal som følge av annonserte kutt fra OPEC landene. Bekymringer om vekst og økt oljeproduksjon i 4. kvartal førte til at store deler av oppgangen i 3. kvartal ble reversert. Norske aksjer har levert markant lavere avkastning sammenlignet med globale aksjer.

Aksjer har gitt gode resultater, men ikke uten volatilitet. I begynnelsen av 2023 var det markant oppgang i utviklede markeder, noe som i stor grad ble drevet av store teknologirelaterte selskaper (de såkalte "Magnificent Seven"). Siden falt aksjemarkedene i 3. kvartal før året avsluttet sterkt. Totalt sett for året ga MSCI World Index 23,7 % avkastning. Fremvoksende markeder underpresterer da Kinas gjeninnhenting etter Covid skuffet. Norge ga 11,2 % avkastning målt ved Oslo Exchange Mutual Fund Index (OSEFX).

Globale statsobligasjonsrenter steg kraftig i 2023, bortsett fra i Kina. Nominelle obligasjonsrenter har steget over hele rentekurven, spesielt på kort sikt, ettersom høyere renter og økte risikopremier har påvirket obligasjonsmarkedene. I 2023 steg amerikanske toårige renter med 0,4 % til 4,8 % og tiårige renter med 0,6 % til 4,4 %. Rentekurvene forblir inverterte da kortsiktige renter er høyere enn langsiktige renter. Imidlertid ble kurvene brattere i tredje kvartal 2023 da posisjoner i langsiktige obligasjonene ble redusert. Realrenter har også økt betydelig, mens inflasjonsforventningene i stor grad har vært uendret.

Utsikter

Vi tror at tilstrømmingen i økonomien vil gi lavere vekst. Vi forventer dette vil føre til at lønnsvekst og inflasjon vender tilbake til mer normale nivåer. Selv om veksten vil avta, blant annet i USA, forventer vi ikke en resesjon. Stramme

verdsettelsesnivåer utelukker sannsynligvis muligheten for en stor oppgang, selv om aksjer kan dra nytte av en nedgang i inflasjon og redusert frykt for renteøkninger. Obligasjonsrentene har steget og gir muligheten for anstendig avkastning, for første gang på flere år.

Geopolitiske risikoer forble et viktig tema da konfliktene i Ukraina og Gaza vedvarte, og skipsfarten i Rødehavet ble midlertidig forstyrret i desember på grunn av missilangrep. Selv om markedspåvirkningene har vært begrensede, er det en risiko for eskalering som kan påvirke oljemarkedene. Som alltid er det mange risikoer, og det er vanskelig å identifisere hvor problemene vil oppstå. Dagens høye rentenivåer skaper kanskje en høyere enn normal finansieringsrisiko. Selv om det i skrivende stund er sannsynlig at sentralbankene er ferdig med å heve rentene, utelukker vi ikke helt muligheten for at de kan heve renten ytterligere.

Det skjer imidlertid også en rekke positive ting, spesielt innen teknologifæren. Selv om det er veldig vanskelig å vite når kunstig intelligens vil begynne å ha en større effekt, forventer vi at den vil gi store muligheter for teknologi-, helse- og energisektoren. Når det gjelder fremvoksende markeder, kan 2024 være starten på en langvarig periode med bedre avkastning på både absolutt (sammenlignet med kontanter) og relativ (sammenlignet med den utviklede verden) basis. Verdsettelsene er attraktive, og BNP og selskapenes inntjeningsvekst bør være god. I tillegg er aktivaklassen upopulær og antagelig underinvestert.

Boliglån

Pensjonskassen gir lån til boligformål mot pant i fast eiendom. Boliglån skal være et tilbud til våre medlemmer, samtidig som de skal bidra til avkastning for finansporteføljen.

Ved utgangen av 2023 var utlånsporteføljen 187,8 millioner kroner mot 88,4 millioner kroner ved årets begynnelse.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Rentebetingelsene på lån med sikkerhet innenfor 60 % og 80 % av lånetakst var 4,90 % og 5,15 %, fra 01.01.2024.

Det er ikke konstatert mislighold av boliglån i 2023. Ingen engasjementer vurderes som tapsutsatte. Bakgrunnen for dette er at det stilles høye krav til sikkerhet og betjeningsevne for å få lån, samt at pensjonskassens rutiner sikrer rask oppfølging av låntakere som får betalingsproblemer.

Opplysning av Viken fylkeskommune

Fylkestinget vedtok 23. februar 2022 at Viken fylkeskommune skal oppløses og deles i tre nye fylkeskommuner; Akershus, Buskerud og Østfold fra 01.01.2024.

Fylkestinget vedtok i egen sak om «Pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner» den 14. desember 2022 at Viken pensjonskasse skal videreføres som pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommune.

Pensjonskassens styre vedtok nye vedtekter for Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold 07.12.2023, gjeldende fra 01.01.2024. Finanstilsynet ga pensjonskassen konsesjon til å drive som en interkommunal pensjonskasse den 18. desember 2023.

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold er i drift fra 1. januar 2024. Fordeling av medlemmer og midler på tre kontrakter trer i kraft med virkning fra samme dato. På denne måten opprettholder man de stordriftsfordeler som ligger i en samlet pensjonskasse. Samtidig vil pensjonskassen sikre lokal tilstedeværelse.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2023 er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen er til stede. Styret og administrasjonen vil også

i tiden framover gjennom sitt arbeid videreutvikle og drive pensjonskassen som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

Oslo, 14. mars 2024

Styret for Viken pensjonskasse

Jone Engh
styreleder

Elisabeth Holvik
nestleder

Sverre Myrli
styremedlem

Agnes Hanne Lisa Matt
styremedlem

Iren Gangstad
styremedlem

Bjarne Furuborg Refsnes
administrerende direktør

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Viken Pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP

31/12/2023

31/12/2022

Note

TEKNISK REGNSKAP

1. Premieinntekter

1.1	Forfalte premier, brutto	<u>1</u>	853,518	655,935
1.2	Avgitte gjenforsikringspremier		- 198	- 236
	Sum premieinntekter for egen regning		853,320	655,699

2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen

2.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	<u>7</u>	- 13,248	- 5,980
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	<u>7</u>	71,117	68,588
2.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	<u>7</u>	1,773	3,492
2.4	Verdiendringer på investeringer		363,542	- 946,928
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	<u>17</u>	329,942	209,085
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		753,126	- 671,744

4. Andre forsikringsrelaterte inntekter

7,262 **10,303**

5. Pensjoner

5.1	Utbetalte pensjoner			
5.1.1	Brutto	<u>2</u>	- 298,780	- 283,767
	Sum pensjoner		- 298,780	- 283,767

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Til (fra) premiereserve mv., brutto	23	- 643,356	- 336,743
6.4	Endring i bufferfond	23	- 476,871	817,657
6.5	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
6.5.1	Endring i premiefond	23	10,864	- 115,511
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		- 1,109,362	365,403
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	23	- 122,374	- 1,379
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	8, 23	- 48,283	- 38,914
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		- 170,657	- 40,293
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader		- 1,827	- 6,171
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		- 27,305	- 20,314
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	3	- 29,132	- 26,485
10.	Andre forsikringsrelaterte kostnader		8,149	- 2,347
11.	Resultat av teknisk regnskap		13,926	6,768

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

IKKE-TEKNISK REGNSKAP

12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen

12.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7	- 9,615	- 2,300
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	7	689	483
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom		- 8	0
12.4	Verdiendringer på investeringer		43,918	- 27,554
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	17	126	- 3,916
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		35,110	- 33,288

13. Andre inntekter

138 **0**

14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen

14.1	Forvaltningskostnader		0	- 891
14.2	Andre kostnader		- 618	- 73
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	3	- 618	- 964

15. Resultat av ikke-teknisk regnskap

34,631 **-34,251**

16. Resultat før skattekostnad

48,558 **- 27,483**

17. Skattekostnader

6 **- 12,571** **- 8,359**

18. Resultat for andre inntekter og kostnader

35,987 **- 35,842**

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

19. Andre inntekter og kostnader

19.1	Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	4	- 908	- 7,585
	Sum andre resultatkomponenter		- 908	- 7,585

20. Totalresultat

			35,079	- 43,427
	Avkastning til risikoutjevningfond	21	- 7,870	- 3,437
	Overført til (-) /fra (+) annen opptjent egenkapital	21	- 27,209	46,865
	Sum overføringer		- 35,079	43,427

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Viken Pensjonskasse

BALANSE

31/12/2023

31/12/2022

Note

EIENDELER

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

2. Investeringer

2.2	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
2.2.1	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11	271,785	281,400
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.2	Rentebærende verdipapirer	12	780,034	728,353
	Sum investeringer		1,051,819	1,009,753

3. Fordringer

3.1	Fordring knyttet til premieinntekter		13,422	11,187
3.2	Andre fordringer	28	84,990	41,250
	Sum fordringer		98,411	52,437

4. Andre eiendeler

4.1	Anlegg og utstyr	19	635	804
4.2	Kasse, bank	20	15,879	8,895
4.4	Andre eiendeler betegnet etter sin art	4	3,309	3,083
	Sum andre eiendeler		19,824	12,782

Sum eiendeler i selskapsporteføljen

1,170,054

1,074,972

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

BALANSE

31/12/2023

31/12/2022

Note

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6. Investeringer i kollektivporteføljen

6.1	Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1	Investeringseiendommer	10	60,900	60,900
6.1.2	Eierbenyttet eiendom	10	0	
6.2	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
6.2.1	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11	389,269	404,748
6.2.2	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11	91,581	91,578
6.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.2	Utlån og fordringer	12	405,636	328,949
6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	13	4,316,802	3,718,552
6.4.2	Rentebærende verdipapirer	12	4,284,526	3,808,432
6.4.3	Utlån og fordringer	28	228,757	236,786
	Sum investeringer i kollektivporteføljen		9,777,472	8,649,945

Sum eiendeler i kundeporteføljene

9,777,472

8,649,945

SUM EIENDELER

10,947,526

9,724,917

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

BALANSE

31/12/2023

31/12/2022

Note

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

10.	Innskutt egenkapital	21	784,632	724,632
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond	<u>21</u>	97,990	90,119
11.2	Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital	<u>21</u>	358,597	331,389
	Sum opptjent egenkapital		456,587	421,508
13.	Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	<u>23</u>	6,915,624	6,269,112
13.4	Bufferfond	<u>23</u>	2,291,282	1,814,412
13.5	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	<u>23, 25</u>	472,575	476,302
	Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser		9,679,482	8,559,826
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	<u>6</u>	2,380	1,528
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	<u>6</u>	10,636	200
15.3	Andre avsetninger for forpliktelser		11,430	10,893
	Sum avsetninger for forpliktelser		24,446	12,621

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- opstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

16.	Forpliktelser		
16.3	Andre forpliktelser	1,562	5,250
	Sum forpliktelser	1,562	5,250
17	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	816	1,080
	Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	816	1,080
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	10,947,526	9,724,917

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Viken pensjonskasse

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL (1 000 kr)

31/12/2023

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum opptjent egenkapital	Sum egenkapital
		Risiko-utjevning-fond	Opptjent egenkapital	Urealiserte verdier i selskapsport.		
Egenkapital pr. 31.12.2021	581,362	86,682	365,248	13,005	464,935	1,046,297
Resultat for andre inntekter og kostnader			- 35,842		- 35,842	
Andre inntekter og kostnader			- 7,585		- 7,585	
Totalresultat			- 43,427		- 43,427	- 43,427
Endring i risikoutjevningfond		3,437	- 3,437			0
Årets urealiserte verdier i selskapsporteføljen			27,554	- 27,554		0
Sum disponeringer		3,437	- 19,311	- 27,554	- 43,427	- 43,427
Endring i innskutt egenkapital	143,270					143,270
Egenkapital pr. 31.12.2022	724,632	90,119	345,937	- 14,548	421,508	1,146,140
Korreksjon urealisert verdier						0
Resultat for andre inntekter og kostnader			35,987		35,987	35,987
Andre inntekter og kostnader			- 908		- 908	- 908
Totalresultat			35,079		35,079	35,079
Endring i risikoutjevningfond		7,870	- 7,870		0	0
Årets urealiserte verdier i selskapsporteføljen			- 43,918	43,918	0	0
Sum disponeringer		7,870	- 16,709	43,918	35,079	35,079
Endring i innskutt egenkapital	60,000					60,000
Egenkapital pr. 31.12.23	784,632	97,990	329,228	29,369	456,587	1,241,219

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Viken pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING	2023	2022
Innbetalte premier	693,659	594,549
Utbetalt gjenforsikring	- 198	- 236
Utbetale pensjoner	- 319,532	- 284,866
Innbetalinger refusjoner	76,704	65,739
Utbetalinger refusjoner	- 55,485	- 52,365
Innbetalinger vedrørende driften	2,316	2,110
Innbetalinger av renter	66,942	34,594
Utbetalinger av renter	12	- 65
Innbetalinger av utbytte	34,548	23,531
Utbetaling av skatt	- 1,283	- 13,640
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	- 551	- 418
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	- 23,692	- 33,099
Netto utbetalinger ved kjøp av investeringer	- 4,647,459	- 1,341,418
Netto innbetalinger ved salg av investeringer	4,162,219	907,827
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	- 11,801	- 97,758
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-	-
Innbetaling av kjernekapital	60,000	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	60,000	0
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	48,199	- 97,758
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	269,137	366,894
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	317,336	269,137

«Pensjonskassen drives meget godt og leverer resultater som ligger over de store pensjonskassene. Vi opplever at pensjonskassen er lett tilgjengelig og gir svært god service til medlemmene.

De tilbyr også lån til gode betingelser, som mange ikke er klar over. Jeg glad for at pensjonskassen har dyktige medarbeidere, og at pensjonskassen videreføres i de nye fylkene. Det føles trygt»

Bente Gårdeng, Fagforbundet/LO

NOTER TIL REGNSKAPET

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 0 - Regnskapsprinsipper

Fra 1. januar 2024 endrer Viken Pensjonskasse navn til Pensjonskassen for Fylkene Akershus Buskerud og Østfold og blir interkommunal pensjonskasse. Bakgrunnen for dette er at fylkestinget vedtok 23.02.2022 at Viken fylkeskommune skal oppløses og deles i tre nye fylkeskommuner: Akershus, Buskerud og Østfold fra 01.01.2024.

Pensjonskassen er nå godkjent, med vedtak fra Finanstilsynet 18.12.2023, som en interkommunal pensjonskasse fra 01.01.2024.

Nye vedtekter for Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold er i kraft fra 01.01.2024. Endringer er sist vedtatt av pensjonskassens styre 07.12.2023. Bestemmelsene er godkjent av Finanstilsynet 18. desember 2023 i samsvar med finansforetaksloven og finansforetaksforskriften.

Dette vil ha virkninger på regnskapet fra inntektsåret 2024 på fordeling av egenkapital og forsikringsforpliktelse fra Viken Fylkeskommune til de medlemselskapene tilhørende for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold. Se note 30 for detaljert beskrivelse.

Oppløsning av Viken Pensjonskasse har ikke påvirket regnskapet for 2023.

Generelt om regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2023 er avlagt i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20. desember 2011 med senere endringer.

Oppdeling av portefølje

Selskapets forvaltningskapital er delt i to porteføljer: kundeporteføljen og selskapsporteføljen.

Porteføljene er underlagt separat forvaltning.

Kundeporteføljen representeres ved forsikringstekniske avsetninger; premiereserve, premiefond, risikoutjevningfond og bufferfond.

Selskapsporteføljen består av innbetalt og opptjent egenkapital og andre gjeldsposter.

Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- Måling til virkelig verdi over resultatet
- Måling til amortisert kost

Måling og klassifisering er i samsvar med reglene i IFRS 9. Endringen fra IAS 39 til IFRS 9 har ingen vesentlig effekt på pensjonskassen utover en avsetning for tap på holdt til forfall porteføljen på TNOK 54.

Nærmere om bokførte investeringer:

- a) Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Dette omfatter følgende regnskapslinjer;

- Aksjer og andeler
- Rentebærende verdipapirer
- Diverse bankbeholdninger
- Finansielle derivater

Disse eiendelene består blant annet av aksjer, aksjefond, hedgefond, derivater, obligasjoner og obligasjonsfond. Eiendelene måles ved før-

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

stegangs innregning til virkelig verdi. Endringer i verdi resultatføres løpende over resultatet. De fleste av pensjonskassens finansielle eiendeler inngår i denne kategorien.

b) Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Dette omfatter regnskapslinjen «Utlån og fordringer» og består av medlemsutlån (pantelån) samt obligasjoner med faste eller bestemte kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked.

Medlemsutlån (pantelån) er oppført til nominelle verdier i balansen. De nominelle verdiene sammenfaller med en beregning av amortisert verdi. Regnskapsføringen er foretatt i samsvar med finansdepartementets forskrift nr. 1740 av 21. desember 2004 om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner.

Obligasjonene vurderes til anskaffelseskost med tillegg/fradrag for overkurs/underkurs, samt avsetning for forventet kredittap. Amortisert overkurs/underkurs resultatføres som justering av obligasjonens løpende renteinntekt.

Bygninger og andre faste eiendommer

Bygninger og andre faste eiendommer vurderes til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Endring av virkelig verdi på eiendom inngår i verdiendringer på investeringer. Akkumulerte verdiregulering på eiendommer tilordnes opparbeidet egenkapital i selskapsporteføljen.

Investering i datterselskap

Datterselskap er selskap hvor pensjonskassen har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når pensjonskassen eier mer enn 50% av aksjene. Investeringer i datterselskap/TS med underliggende eiendeler i eiendommer bokføres etter egenkapitalmetoden, men eiendomsverdiene justeres til virkelig verdi ihht. ekstern verdivurdering. Grunnet vesentlighet av datterselskaper, utarbeides det ikke konsernregnskap.

Investering i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskap er selskap hvor pensjonskassen har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse oppnås normalt når pensjonskassen eier mellom 20% og 50% av aksjene. Investeringer i datterselskap/TS med underliggende eiendeler i eiendommer bokføres etter egenkapitalmetoden, men eiendomsverdiene justeres etter virkelig verdi ihht. ekstern verdivurdering. Grunnet vesentlighet av tilknyttede selskaper, utarbeides det ikke konsernregnskap.

Verdivurdering av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler klassifisert til virkelig verdi over resultatet skal innregnes og måles til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for, eller en forpliktelse gjøres opp med, i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter. IFRS 13 fastsetter et hierarki for virkelig verdi som kategoriserer inn-data for verdsettelsesmetoder som benyttes til måling av virkelig verdi på tre nivåer.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Inndata på nivå 1 er noterte priser (gjeldende kurser) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser som pensjonskassen har tilgang til på måletidspunktet.

Inndata på nivå 2 er andre inndata enn noterte priser som omfattes av nivå 1 og er observerbare for eiendeler eller forpliktelser, enten direkte eller indirekte. Dersom noterte priser ikke er tilgjengelig fastsettes virkelig verdi basert på noterte priser for lignende eiendeler eller forpliktelser i aktive markeder, noterte priser for identiske eller lignende eiendeler eller forpliktelser i markeder som ikke er aktive eller andre inndata enn noterte priser som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen.

Inndata på nivå 3 er ikke-observerbare inndata for eiendeler eller forpliktelser. Dersom markedet for eiendelen ikke er aktivt, notert på børs eller tilsvarende, benytter pensjonskassen verdsettelsesteknikker basert på observerbare markedsdata for å estimere markedsverdien.

Verdivurderinger for nivå 3 fondseiendeler er hentet fra forvalternes siste offentliggjorte verdivurderingsrapporter. Dersom det er kommet vesentlig ny informasjon etter sist offentliggjorte verdivurderingsrapport er dette hensyntatt. Endringer i netto urealiserte mer- eller mindreverdier resultatføres.

Ved anskaffelse balanseføres finansielle instrumenter til virkelig verdi på handelsdagen. For finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, vil virkelig verdi på handelsdagen være transaksjonsprisen. Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost innregnes til transaksjonsprisen.

Ved senere verdivurderinger legges forutsetningen om fortsatt drift til grunn, og avsetning for kredittrisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsettelsen. Aksjer og andeler notert på børs eller annen regulert markeds plass verdsettes til den offisielle sluttkurs på siste handledag frem til og med balansedagen. Øvrige aksjer og andeler verdsettes til beregnet virkelig verdi basert på tilgjengelig informasjon på balansedagen.

Rentebærende verdipapirer med fast avkastning notert på børs eller annen regulert markeds plass, verdsettes til offisiell sluttkurs på siste handledag fram til og med balansedagen.

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. På hver balansedag vurderes om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene som balanseføres til amortisert kost har vært utsatt for verdifall. En eiendel nedskrives hvis det foreligger objektive ikke forbigående indikasjoner på verdifall. Objektive indikasjoner for verdifall omfatter vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, tilfeller der det anses som sannsynlig at debitor vil innlede gjeldsforhandling eller andre konkrete forhold som har inntruffet. Nedskrivninger av andre finansielle eiendeler resultatføres der de etter sin art hører hjemme. I tillegg gjøres det løpende vurderinger på avsetning for forventet kredittap.

Fordringer

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er ikke vurdert å være tapsutsatt.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler til eget bruk er klassifisert som «Anlegg og utstyr» i balansen og oppført til anskaffelseskost med fradrag for ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet etter bedriftsøkonomiske prinsipper, og driftsmidlene avskrives lineært i tråd med en fornuftig avskrivningsplan.

Avsetninger

De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er forankret i norsk særlovgivning. I henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak innregner og måler pensjonskassen forsikringsforpliktelsene i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3.

Forsikringstekniske avsetninger består av premiereserve, risikoutjevningfond, bufferfond og premiefond.

Premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregningstidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pliktig avsetning til premiereserve fastsettes i samsvar med styrevedtak, premietariffen bygger på observerte nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området. Premiereserven inkluderer avsetning til administrasjonsreserve og erstatningsavsetning (erstatningsavsetningen skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av eller meldt til selskapet).

Bufferfond

Stortinget vedtok 22.12.2021 en ny lov for garanterte produkter med virkning fra 1. januar 2022. For offentlige pensjonsordninger er det etablert regler om et kundefordelt bufferfond, hvor tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond er slått sammen. Endringene er innarbeidet i forsikringsvirksomhetsloven med forskrift om gjennomføring av bufferfond. Det er ingen begrensninger i lovverket vedrørende maksimal størrelse på bufferfondet. Det er også full fleksibilitet til hvordan dette bufferfondet disponeres så lenge kravet til premiereserve er oppfylt. Ved realisasjon av merverdier kan pensjonskassene selv ta stilling til om de ønsker å disponere gevinsten til et bufferfond eller gi det til kundenes premiefond. Midler som er avsatt til bufferfond kan senere år tilordnes kontrakten som overskudd eller disponeres til premiefond.

Risikoutjevningfond

Risikoutjevningfond kan benyttes til å dekke underskudd på risikoresultat og styrking av premiereserve ved endring av demografiske forutsetninger i beregningsgrunnlaget. Hvert år kan det avsettes inntil 50 prosent av selskapets samlede risikoresultat til risikoutjevningfondet. Det øvrige tilføres premiefondet. Den årlige avsetningen vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Risikoutjevningfondet skal klassifiseres som egenkapital.

Premiefond

Premiefondet bygges opp ved tilførsel av årets avkastningsresultat og risikoresultat og kan benyttes til betaling av forfalte premier

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Egenkapital

Egenkapital spesifiseres i innskutt og opptjent egenkapital. I opptjent egenkapital inngår tilordnet del av årets resultat og opparbeidede mer-/mindreverdier i selskapsporteføljens investeringer.

Flytting

Ved flytting av virksomheter til eller fra pensjonskassen gjelder regler i kapittel 6 i forsikringsvirksomhetsloven med virkning fra 1. juli 2006.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Avsetning til pensjonsforpliktelser for egne ansatte foretas i samsvar med IAS 19.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av alminnelig inntektskatt og formuesskatt. Skattekostnaden knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og endring i balanseført utsatt skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Pensjonskassen ilegges 0,30% formuesskatt av ligningsmessig nettoformue.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Gevinster/tap føres som inntekt/ kostnad på realisasjonstidspunktet. Urealiserte gevinster/ tap på finansielle omløpsmidler føres som inntekt/kostnad knyttet til finansielle eiendeler. Gevinster/ tap ved salg av aksjer beregnes etter FIFO-metoden, mens gevinster/tap ved salg, innløsning og avdrag av obligasjoner og sertifikater beregnes i forhold til gjennomsnittlig anskaffelseskost.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

Pensjoner omfatter utbetalte pensjoner fratrukket refusjoner og fraflyttede premiereserver. Avsetninger gjøres for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger.

Forvaltningskostnader

Pensjonskassen følger nettoprinsippet for bokføring av forvaltningskostnader i fond. Det vil si at avkastningen beregnes etter at forvaltningskostnader er fratrukket. Det har over tid vært uenigheter rundt hvordan regelverket skal tolkes med hensyn til bruk av brutto- eller nettometoden. Pensjonskassens oppfatning er at det jobbes med en endelig avklaring slik at lik praksis blir praktisert.

«Tilbakemeldingen jeg har fått fra medlemmene er at de er veldig fornøyde. Valget av Viken Pensjonskasse er en ting som er kommet positivt ut av sammenslåingen – og som vi kan ta med oss inn i samarbeidet videre.

For min del, som kom fra Buskerud fylkeskommune der vi hadde egen pensjonskasse, opplever vi at det har vært er en styrkning. Videre driver Viken Pensjonskasse på en sunn og god måte. Det er flott at det kan fortsette!»

David Maximilian Graatrud (Akademikerne)

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

NOTER TIL REGNSKAP 2023

Note 1

- Forfalte premier (1 000 kr)

Pensjonskassens styre har fastsatt premiesatsene i pensjonsordningen etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar.

	2023	2022
Medlemspremie, 2%	56,012	52,309
Arbeidsgivertilskudd	306,674	304,794
Reguleringspremie fra arbeidsgiver	490,153	298,235
Rentegarantipremie fra arbeidsgiver	679	598
Sum premier	853,518	655,935

Se også note 26 - Premiefond

Note 2

- Erstatninger (1000 kr)

Forsikringsytelsene omfatter direkte utbetalte pensjoner og refusjonspensjoner iht. overføringsavtalen.

	2023	2022
Alderspensjon	232,587	213,149
Uførepensjon	25,376	25,168
Etterlattepensjon	26,266	24,495
Barnepensjon	1,049	954
AFP 65-66	35,445	33,358
Pensjon utbetalt av andre	- 725	- 104
Sum utbetalte pensjoner	319,999	297,020
Mottatte refusjoner	- 76,704	- 65,618
Avgitte refusjoner	55,485	52,365
Brutto pensjonsutbetalinger	298,780	283,767

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 3

- Forvaltnings- og driftskostnader (1 000 kr)

	2023	2022
Omkostninger vedr. utlånsforvaltning	124	67
Omkostninger vedr. kjøp/salg av verdipapirer m.m.	1,703	3,137
Aktuarhonorar	769	812
Diverse konsulenttjenester	3,745	2,892
Serviceavtaler	3,494	2,913
Andre driftskostnader	6,960	3,067
Sum diverse driftskostnader	16,795	12,888
Årets avskrivning på driftsmidler	192	98
Lønn og andre arbeidsrelaterte ytelser	13,896	14,788
Årets endring i pensjonsforpliktelse inkl. aga ført over resultatet	- 1,134	- 325
Sum forvaltnings- og driftskostnader	29,749	27,449
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	618	964
Forsikringsrelaterte driftskostnader knyttet til kollektivporteføljen	29,132	26,485
Sum	29,749	27,449
Pensjonskassen hadde pr. 31. desember 7 ansatte i 6.1 årsverk.		
Kostnadsført godtgjørelse til revisor (beløpene er inkl. MVA):		
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	474	444
Andre tjenester inkludert skatterelatert bistand	86	132
Sum godtgjørelse til revisor	560	576

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 4

- Pensjonsforpliktelser/Pensjonsmidler egne ansatte

Ansatte i Pensjonskassen har kollektiv pensjonsordning som tilfredsstillere reglene for Obligatorisk Tjenestepensjon. Den kollektive pensjonsordningen er ytelsesbasert. Ytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Pr. 31.12.2023 omfatter ordningen 7 aktive medlemmer og 14 pensjonister.

Pensjonsforpliktelser avsettes og regnskapsføres i henhold til IAS 19.

	2023	2022
Pensjonskostnader		
Årets pensjonsopptjening	1,572	1,643
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1,454	928
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	- 1,592	- 1,070
Forvaltningsomkostning	24	
Resultatført planendring		
Administrasjons- og forvaltningskostnader	54	58
Periodisert arbeidsgiveravgift	500	358
Fradrag for medlemsinnskudd	- 140	- 147
Pensjonskostnad (netto) over resultat	1,871	1,771
Pensjonskostnad mot Andre resultatposter (19.1.2)	908	7,585
	2023	2022
Pensjonsforpliktelse (-)/midler (+)		
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	- 54,791	- 49,247
Pensjonsmidler	58,100	52,330
Arbeidsgiveravgift		
Balanseført pensjonsforpliktelser (-) / midler (+)	3,309	3,083

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	2023	2022
	3.10%	3.00%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3.10%	3.00%
Årlig forventet lønnsvekst	3.50%	3.50%
Årlig forventet regulering av pensjoner	2.80%	2.60%
Årlig forventet G-regulering	3.25%	3.25%
Sats arbeidsgiveravgift	19.10%	19.10%

Note 5

- Ytelser og lån til ledende ansatte og styre (1 000 kr)

	Lønn etc.	Pensjonskostnader	Annen godtgjørelse	Sum ytelser
Ledende ansatte				
Adm. direktør Bjarne Refsnes	1,921	149	0	2,070
Styret				
Jone Engh - Leder	258		0	258
Elisabeth Holvik - nestleder	132		0	132
Agnes Hanne Lisa	132		0	132
Iren Gangstad	135		0	135
Morten Vollset	128		0	128
Sverre Myrli	128		0	128

Styret i Pensjonskassen har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse. Godtgjørelse i foretaket skal være konkurransedyktige, men ikke markedsledende. Lønnspolitikken skal bidra til at foretaket evner å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere med nødvendige kvalifikasjoner til å ivareta foretakets oppgaver og ansvar. Fast godtgjørelse blir normalt forhandlet en gang i året. Ingen ansatte mottar variabel lønn.

Verken daglig leder, styremedlemmer eller ledende ansatte har lån eller sikkerhetsstillelse til selskapet.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 6

- Skattekostnad (1 000 kr)

	2023	2022
Betalbar skatt alminnelig inntekt		
Resultat før skattekostnad	48,558	- 27,483
+ / - Permanente forskjeller	- 762	- 7,320
+ / - Urealiserte verdiendringer	- 43,918	27,554
+ / - Endring i midlertidige forskjeller	2,227	10,327
Grunnlag betalbar skatt alminnelig inntekt	6,105	3,078
Skattesats	25%	25%
Beregnet betalbar skatt alminnelig inntekt	1,526	769

	2023	2022
Betalbar skatt formue		
Grunnlag betalbar skatt formue	284,819	303,514
Skattesats	0.30%	0.25%
Beregnet betalbar skatt formue	854	759

	2023	2022	Endring
Spesifikasjon utsatt skatt			
Saldo på Gevinst- og Taps-konto	9,812	12,265	2,453
Netto pensjonsforpliktelser/- midler	3,309	3,083	- 226
Sum midlertidige forskjeller	13,121	15,348	2,227

	2023	2022	Endring
Fremførbart underskudd			
Urealiserte verdier i selskapsporteføljen utenfor fritaksmetoden	29,423	- 14,548	- 43,972
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	42,544	800	- 41,745
Skattesats	25%	25%	25%
Utsatt skatt / skattefordel	10,636	200	- 10,436

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Årets skattekostnad	2023	2022
Betalbar skatt, formue	854	759
Betalbar skatt, alminnelig skatt	1,526	769
For lite (+) / mye (-) avsatt tidligere år	- 245	13,058
Endring balanseført utsatt skatt	10,436	- 6,228
Sum skattekostnad	12,571	8,359

Note 7

- Netto realiserte drifts-, rente- og utbytteinntekter fra investeringer (1 000 kr)

Bygninger og andre faste eiendommer, leieinntekter	2023	2022
Netto inntekt fra Schweigaards gate 6, Oslo	1,765	3,492
2.3/12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	1,765	3,492

Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	Renter konsernlån	Konsernbidrag	Inntektsført ihht EK metoden	Totalt
Wergelandsveien 21 AS	3,100	2,384	- 33,444	- 27,959
Galleri Oslo Invest AS	0		21,441	21,441
Vaterland Seksjoner AS	0		- 6,730	- 6,730
Akershus Galleri AS	0		- 9,615	- 9,615
Sum	3,100	2,384	- 28,347	- 22,863

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

2.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede selskaper	- 13,248
12.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede selskaper	- 9,615
Sum		- 22,863

	2023	2022	
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost:			
Renteinntekter fra medlemsutlån	4,345	1,207	
Renteinntekter fra obligasjoner kategorisert som utlån og fordring	10,176	9,481	
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi:			
Renteinntekter fra ihendehaverobligasjoner og sertifikater	20,117	31,553	
Andre renteinntekter og -kostnader	5,003	2,833	
Utbytte	32,166	23,996	
Sum	71,806	69,070	
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	71,117	68,588
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	689	483
Sum	71,806	69,070	

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 8

- Resultatanalyse (1 000 kr)

	2023	2022
Finansinntekter	768,538	- 661,441
-pliktig renter premiereserve	- 155,862	- 145,482
-pliktig rente premiefond	- 8,717	- 7,297
Renteresultat	603,958	- 814,220
Fra (til) premiefond	- 119,218	
Fra (til) bufferfond	- 476,871	817,657
Realisert renteresultat	7,870	3,438
Samlet premie til administrasjon	24,865	22,663
Fra (til) administrasjonsreserve	9,644	8,903
Faktiske omkostninger	- 29,132	- 28,833
Administrasjonsresultat	5,377	2,733
Risikoresultat	48,283	38,914

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 9

- Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen er beregnet etter Dietz`modifiserte beregningsmetode, jfr. forskrift om beregning av kapitalavkastning.

	2023	2022	2021	2020	2019
Bokført kapitalavkastning i kollektivporteføljen	9.0 %	- 7.6 %	4.4 %	1.6 %	3.4 %
Verdijustert kapitalavkastning i kollektivporteføljen	9.0 %	- 7.6 %	10.6 %	7.7 %	10.3 %
Bokført kapitalavkastning i selskapsporteføljen	5.0 %	- 3.5 %	0.0 %	0.0 %	0.0 %

Bokført avkastning for 2019 er korrigert i forhold til tilsvarende note for 2019, da feil avkastning var oppgitt.

Note 10

- Bygninger og andre faste eiendommer i konsern (1 000 kr)

Direkteeiet eiendom representeres av følgende eiendommer

	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindreverdier
Schweigaards gate 6, Oslo (direkteeiet)	46,500	60,900	14,400
Sum eiendommer	46,500	60,900	14,400

Lokalene i Schweigaards gate 6, (del av Oslo Galleri) eies direkte av pensjonskassen. Av lokalene har ca. 35% vært tomme i 2023, mens det øvrige leies ut til Oslo Tannhelsetjeneste KF og behandles som investeringseiendom. Hele eiendommen er utleid fra 01.01.2024.

Balanseverdiene pr. 31.12. er fastsatt etter takst iht. uavhengig ekstern vurdering og antas å gi uttrykk for eiendommenes virkelige verdi pr. 31.12.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømoppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 11

- Investeringer i datterselskap, tilknyttede selskaper og utlån til datterselskap

Pensjonskasse har følgende datterselskap:

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelses tidspunkt	Antall aksjer	Aksjekapital i 1.000 kr	Eierandel/ Stemmeandel
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	17/12/2015	9,656,360	9,656	100%
Vaterland seksjoner AS	15/08/2022	6,500	3,504	100%

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaff.kost	Balanseverdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	147,368	135,027	- 938	32,944
Vaterland seksjoner AS	130,000	129,770	3,208	81,304

Wergelandsveien 21 AS eier 100% av API Wergelandsveien 21 AS.

Pensjonskasse har følgende tilknyttet selskap:

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelses tidspunkt	Antall aksjer	Aksjekapital i 1.000 kr	Eierandel
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	1/3/2020	30,000	1,000	33%
Galleri Akershus AS	12/31/2021	500	0.1	20%
Galleri Akershus AS	12/8/2022	500	0.1	20%

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaff.kost	Balanseverdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	100,010	121,218	720	18,982
Galleri Akershus AS	283,700	271,785	- 2,300	16,998

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-opstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Endring i balanseført verdi	Bokført verdi 01.01	Korreksjon av resultat 2022	Anskaffelse	Resultat etter EK-metoden	Bokført verdi 31.12
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	99,777	3,894		17,548	121,218
Galleri Akershus AS	281,400	- 722		- 8,893	271,785
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	168,471	2,465		- 35,909	135,027
Galleri Oslo Utvikling AS	-	-	3,253	-	3,253
Vaterland seksjoner AS	136,500	- 5,702		- 1,028	129,770
	686,148	- 65	3,253	- 28,282	661,054
2.21 Balanseførte verdier i selskapsporteføljen					271,785
6.2.1 Balanseførte verdier i kollektivporteføljen					389,269
Sum					661,054

Fordringer på datterselskap består av:

	2023	2022
Konsernlån inkl. pål. renter pr.31.12.	91,581	91,578
Sum fordring på datterselskap	91,581	91,578

I tillegg har pensjonskassen fordring på Vaterland Seksjoner AS på MNOK 3.34 bokført som andre fordringer

Pensjonskasse har ytet et lån til datterselskapet, Wergelandsveien 21 AS som følge av innløsning av langsiktig gjeld mot banken ved oppkjøp. Gjelden oppstod 17. desember 2015 og ble økt i 2018.

Renter på konsernlån er beregnet med 3,5% p.a. og utgjør MNOK 3.1 i 2023.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 12

- Obligasjoner og obligasjonsfond (1 000 kr)

Obligasjoner målt til amortisert kost og klassifisert under "Utlån og fordringer"

	Anskaffelseskost/ pålydende	Balanseverdi inkl. pål. renter	Markedsverdi inkl. pål. renter
Helsehuset 1 AS 16/26 3,70%	51,300	51,461	47,868
Forskningsveien II AS 17/26 3,70%	39,300	39,423	36,787
Mjåvand AS 17/24 3,95%	11,022	11,059	11,048
NHV 25 Holding AS 17/27 3,62%	28,992	29,081	27,290
Nydalen Eiendomsholding AS 17/25 3,68%	21,480	21,547	20,877
Oslo Sentrumsholding AS 17/27 3,85%	25,179	25,261	23,478
IK Gruppen AS 18/28 4,54%	38,300	38,448	36,793
Utlån til medlemmer; jfr. note 19	187,767	189,390	189,390
Avsetning til forventet kredittap	- 54	- 54	- 54
Sum obligasjoner målt til amortisert kost under "Utlån og fordringer"	403,287	405,618	393,478

Obligasjonene har fast avkastning fram til forfall. Innløsning skjer til pålydende. Mer-/mindreverdi bokføres ikke. Avvik mellom tabell og 6.3.2 skyldes opptjente, ikke forfalte renter på NO0010839921.

Modifisert durasjon	2.70
Gjennomsnittlig effektiv rente	2.87%

Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultatet

	Anskaff. kost	Balanseverdi
Norske obligasjoner - kollektivportefølje		
Izabelo	11,184	365
Realkapital 6 AS 4,17% 16/26	68,000	63,424
Sum norske obligasjoner - kollektivportefølje	79,184	63,788

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Norske obligasjons - og pengemarkedsfond kollektivportefølje

Alfred Berg Nordic Investment Grade	267,118	271,528
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration I	374,096	376,618
DNB Obligasjon G	839,616	856,569
Holberg Kreditt A	157,808	162,586
Storebrand Norsk Kreditt IG	1,276,801	1,236,298
Sum norske obligasjonsfond - kollektivportefølje	2,915,439	2,903,599

Norske obligasjonsfond - selskapsportefølje

Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration	354,357	356,288
---	----------------	----------------

Utenlandske obligasjons- og pengemarkedsfond - kollektivportefølje

BlueBay Global High Yield ESG Bond Fund	166,131	172,707
BlueBay Emerging Market Bond Fund I	65,773	71,907
Caribbean Opportunities Fund - Class A USD SHARES	20,900	5,594
Mercer short Duration Global bond fund - Robeco	641,356	685,519
Mercer short Duration Global bond fund 2 - Pimco	275,668	286,333
Acadian Sustainable Global Equity Acc	100,000	95,080
Sum utenlandske obligasjonsfond - kollektivportefølje	1,269,828	1,317,139

Utenlandske obligasjons- og pengemarkedsfond - selskapsportefølje

Mercer short Duration Global bond fund - Robeco	200,560	217,241
Mercer short Duration Global bond fund 2 - Pimco	195,694	206,505
Sum utenlandske obligasjonsfond - selskapsportefølje	396,254	423,745

Sum rentebærende verdipapirer

Sum rentebærende verdipapirer	5,015,061	5,064,560
2.4.2 Rentebærende verdipapirer - selskapsporteføljen	750,611	780,034
6.4.2 Rentebærende verdipapirer - kollektivporteføljen	4,264,451	4,284,526
Sum	5,015,061	5,064,560

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 13

- Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet (1 000 kr)

Norske aksjer	Anskaff. kost	Balanseverdi
Nortek AS	33,095	42,688
DEAS Eiendomsfond Norge AS	1,917	2,094
Union Core Real Estate Fund AS	663	656
Sum norske aksjer	35,676	45,438

Utenlandske aksjer og ETF

Profi Fastigheter IV Aksje	7,983	30,180
Sum utenlandske aksjer og ETF	7,983	30,180

Norske aksjefond

Norske aksjefond	Anskaff. kost	Balanseverdi
DEAS Eiendomsfond Norge IS	192,800	207,282
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	108,441	126,147
Union Core Real Estate Fund IS	65,638	61,401
Alfred Berg Gambak C	151,596	257,438
Alfred Berg Norge Inst	72,646	201,615
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	236,233	243,224
Fondsfinans Norge	67,312	73,102
Nordea Stabile Aksjer Global	221,072	349,079
C WorldWide Globale Aksjer Etisk	23,093	59,540
C WorldWide Etisk III	60,000	91,650
Storebrand Global ESG Plus D	654,775	816,100
Storebrand Global Solutions C	58,806	221,832
Storebrand Likviditet C	112,292	113,272
ODIN Sverige A	30,725	213,412
Sum norske aksjefond	2,055,428	3,035,093

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Utenlandske aksjefond

China New Enterprise Investment Fund II	9,136	23,257
Northzone VI	7,428	417
Northzone VII L.P.	25,804	15,845
Northzone VIII L.P.	27,597	133,457
Saga III USD	1,354	35
Saga III EUR	3,790	23
Saga IV EUR	1,997	1,063
Saga IV USD	4,069	1,215
Saga VI USD	16,791	25,877
Saga VI EUR	21,223	22,451
Ardevora Global Long-Only Equity SRI Fund	181	205
Baillie Gifford Worldwide Global Alpha Choice Fund	239,936	439,978
Forum One - VCG Partners Vietnam Fund	3,609	14,718
CS Global Infrastructure Fund		22,592
Waste Resources Fund L.P.	8,198	16,847
Danske Invest Global Sustainable Future	120,230	150,924
RBCLux Ansvarlige Globale Investeringer	300,000	310,546
Sum utenlandske aksjefond	791,342	1,179,450

Utenlandske hedgefond

Sector Healthcare	13,342	26,642
Sum utenlandske hedgefond	13,342	26,642

Sum aksjer og fondsandeler

Sum aksjer og fondsandeler	2,903,771	4,316,802
2.4.1 Aksjer og andeler - selskapsporteføljen	-	-
6.4.1 Aksjer og andeler - kollektivporteføljen	2,903,771	4,316,802

Investeringene i fondsandeler er en veldiversifisert portefølje. Porteføljen er spredt på ulike forvaltningsselskaper, egenkapitalinstrumenter og regioner.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 14

- Verdssettelse fordelt etter metodenivå (1 000 kr)

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av den inputen som brukes i utarbeidelsen av målingene.

Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

- Nivå 1: Input er noterte priser (ujusterte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.
- Nivå 2: Input er annet enn noterte priser inkludert i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).
- Nivå 3: Input for eiendelen eller forpliktelsen, som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke-observerbar input).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Bank	228,757			228,757
Aksjer til datterselskaper og tilknyttetselskap			661,054	661,054
Obligasjoner		63,788		63,788
Norske aksjer			45,438	45,438
Utenlandske aksjer og ETF			30,180	30,180
Norske aksjefond	2,640,264		394,829	3,035,093
Utenlandske aksjefond	804,886		374,564	1,179,450
Norske obligasjonsfond		3,259,887		3,259,887
Utenlandske obligasjonsfond		1,740,884		1,740,884
Finansielle derivater				
Utenlandske hedgefond	26,642			26,642
	3,700,548	5,064,560	1,506,065	10,271,173

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 15

- Finansiell risiko

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom og bankinnskudd.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Aksje- og eiendomsrisiko

Risiko for tap på aksjer eller eiendom som følge av endringer i markedspriser på finansielle instrumenter. Pensjonskassen har fastsatt allokeringsrammer for å begrense denne type risiko.

Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes risiko for at utsteder av et verdipapir eller en lånekunde misligholder sine forpliktelser.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået.

Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forvaltere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivisere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer to måneders pensjonsutbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre noe av sine investeringer til likviditet.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 16

- Solvenskapitaldekning (i millioner kroner)

Solvenskapitalkravet pr. 31.12 består av følgende elementer:

	2023	2022
Samlet Risiko		
Renterisiko	391	330
Aksjerisiko	1,574	1,178
Eiendomsrisiko	296	319
Valutarisiko	509	436
Kredittrisiko	334	350
Konsentrasjonsrisiko	0	0
Forsikringsrisiko inkl avgangsrisiko	160	162
Motpartsrisiko	22	15
Operasjonell risiko	43	38
Diversifisering	- 926	- 821
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	- 361	- 301
Samlet solvenskapitalkrav (MNOK)	2,042	1,706
Samlet Ansvarlig kapital	2023	2022
Innskutt EK	785	725
Risikoutjevningfond	98	90
Annen EK	359	346
Bufferfond	2,291	1,814
Merverdier amortisert kost porteføljen	- 14	- 15
Justering til beste estimat (BE)	- 275	- 200
Ansvarlig kapital uten overgangsregelen	3,244	2,760
Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen	159%	162%
Effekt av overgangsregelen	155	125
Ansvarlig kapital med overgangsregelen	3,399	2,859
Solvenskapitaldekning med overgangsregelen	166%	168%

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 17

- Realiserte kursgevinster og - tap (1 000 kroner)

Det er i 2023 realisert en netto gevinst/tap på 330,1 mill.kr. i verdipapirporteføljen:

	Gevinst	Tap	Netto gevinst/tap
Rentepapirer	64,134	- 87	64,046
Aksjer/aksjefond/annet	266,022		266,022
Sum			330,069

2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer - kollektivportefølje			329,942
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer - selskapsportefølje			126
Sum			330,069

Note 18

- Pantelån (1 000 kroner)

Sannsynligheten for tap i utlånsporteføljen anses å være svært liten. Det er ikke konstatert tap i 2023.

Lån ytes innenfor 80% av lånetakst med 1. prioritets pant i eiendommen.

Lån til medlemmer	187,767
Påløpte renter	1,623
Bokførte utlån	189,390

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 19

- Driftsmidler (1 000 kroner)

Bokførte verdier (i 1.000 kroner)	Inventar	Edb-/kontorutstyr	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	1,063	5	1,067
Tilgang i året	24		24
Avgang i året			0
Samlede avskrivninger	- 451	- 5	- 456
Bokf.verdi pr 31.12.	635	-	635
Avskrevet 2023	- 192		- 192
Avskrivningssats	10- 25 %	33%	

Note 20

- Bundne skattetrekkmidler

Skattetrekkmidler holdes på egen bankkonto. Per 31.12.2023 er det innestående MNOK 8,4 som er nok til å dekke skyldig skattetrekk.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 21

- Egenkapital (1 000 kr)

	Innskutt egenkapital	Annen opptjent egenkapital	Risikoutjevning-fond
Pr. 31.12.22	724,632	331,389	90,119
Nye innskudd av egenkapital	60,000		
Teknisk resultat			
Overført fra teknisk resultat		13,926	
Overført fra bokført avkastning		- 7,870	7,870
Øvrige resultatelementer			
Realisert avkastning av inv. i selskapsport./øvrige kostnader		- 22,904	
Endring merverdier i egenkapital		44,056	
Pr. 31.12.23	784,632	358,597	97,990

Annen opptjent egenkapital består av overskuddsgenerert egenkapital med 329 millioner kroner (inngår som del av kjernekapital) og opparbeidede mer-/mindreverdier med TNOK 29 423.

Risikoutjevningfondet representerer en buffer mot negativ uføre- og dødelighetsutvikling.

Overskudd i risikoresultat skal normalt tilbakeføres kundene med minimum 50%, mens et underskudd utover fondets størrelse skal dekkes av pensjonskassens egenkapital. Maksimal størrelse på risikoutjevningfondet er 150% av årets risikopremie.

Kun renter er tilført fondet i 2023

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 22

- Solvensmargin (1 000 kr)

	2023	2022
Solvenskapital		
Sum ansvarlig kapital	1,254,035	1,128,435
50% av risikoutjevningssfond	48,995	45,060
50% av bufferfond	1,145,641	907,206
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	2,448,671	2,080,701
Solvensmarginkrav	346,036	310,825
Solvensmarginkapital i prosent av solvensmarginkrav	707.6 %	669.4 %

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 23

- Bevegelser i forsikringsmessige avsetninger (1 000 kr)

	Premiereserve	Bufferfond	Premiefond
1. Inngående balanse	6,269,112	1,814,412	476,302
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
2.1 Netto resultatførte avsetninger	643,356	476,871	- 10,864
2.1.1 Øvrige netto resultatførte avsetninger			
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	3,156		119,218
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene			48,283
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	646,512	476,871	156,637
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
3.1 Overføringer mellom fond			
3.2 Overføringer til/fra pensjonskassen			- 160,363
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			- 160,363
4. Utgående balanse	6,915,624	2,291,282	472,575

Premiereserve inkluderer administrasjonsreserven og erstatningsavsetninger.

Erstatningsavsetningen i premiereserven utgjør 39.3 millioner kroner.

Bufferfondet er en sammenslåing av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Det er full fleksibilitet i disponeringen av bufferfondet så lenge kravet til premiereserve er oppfylt. Bufferfondet vil kunne benyttes i de år den finansielle avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke de forsikringstekniske avsetninger.

Samtlige forsikringsforpliktelse tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring og delbransje offentlig tjenestepensjon pr. 31.12.2023

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virkomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 24

- Sensitivitetsanalyse

Beregningsforutsetning	Endring	Effekt på premiereserve	
		1000 kr	Prosent
Dødelighet	- 10%	194,223	2.91%
Uførehyppighet	+ 20%	26,875	0.40%

Note 25

- Premiefond (1 000 kr)

	2023	2022	2021
Premiefond 31.12.	472,575	476,302	379,091
Årets premie	853,518	655,935	667,239
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	55.4 %	72.6 %	56.8 %
Premiefondets anvendelse de siste 3 år	2023	2022	2021
Inngående balanse	476,302	379,091	175,311
Innbetalt til premiefond			
Benyttet til premiebetaling	- 160,363	- 57,214	- 149,050
Frigjort/overført til premiereserve	- 19,582	108,214	45,943
Premiereserve frigjort som følge av endringene i tjenestepensjon i offentlig sektor			253,188
Avregnet utbetalinger			
Godskrevet for mye betalt likviditetspremie			
Garantert rente, 2,0% p.a.	8,717	7,297	7,942
Tilført ved fusjon			
Tilflyttet fra KLP			
Fra årets renteresultat	119,218		
Fra årets risikoresultat	48,283	38,914	45,756
Utgående balanse	472,575	476,302	379,091

Premiefondet er de forsikredes eiendom. Fondet kan benyttes til premiebetaling.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 26

- Nærstående part

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til vedtektene.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra Fylkeskommunens midler og hefter ikke for Fylkeskommunens forpliktelser.

Fylkeskommunens samlede kjernekapitalinnskudd i pensjonskassen utgjør 784.6 millioner kroner pr. 31.12. Inkludert i tallet er innskudd fra det heleide Akershus Energi-konsernet og annen fylkeskommunalt tilknyttet virksomhet.

Medlemsbedriftenes premiefond er månedlig godskrevet 2,0% p.a. garantert rente med totalt 8.7 millioner kroner i 2023, kfr. også note 26.

Note 27

- Overføringer

Pensjonskassen har ingen tilflyttede eller fraflyttede midler i 2022 eller 2023.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 28

- Andre fordringer

	2023	2022
Kundefordringer	6,583	9,326
Mellomværende fordring på kollektivporteføljen	75,030	25,698
Andre kortsiktige fordringer*	3,376	6,226
Totalt andre fordringer i selskapsporteføljen	84,990	41,250
Bank kollektivet	301,457	260,241
Mellomværende gjeld til selskapsporteføljen	- 75,030	- 25,698
Utbytte	2,221	2,220
Andre fordringer	110	
Totalt andre fordringer i kollektivporteføljen	228,757	236,763

Det er bokført en fordring i selskapsporteføljen med tilsvarende forpliktelse i kollektivet. Fordringen oppstår grunnet separat forvaltning.

Mellomværende fordring mellom selskapet og kollektivet gjøres opp februar 2024.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Note 29

- Beskrivelse av pensjonsordningen

Navn på arbeidsgiver:

- Akershus Energi AS
- Akershus Energi Vannkraft AS
- Akershus Energi Varme AS
- Folkevalgtordning, før 01.01.2014
- Viken Kollektivterminaler FKF
- Akershus Reiselivsråd
- Barnevern
- Bufetat
- Stiftelsen Buskerudmuseet
- Stiftelsen Drammens Museum
- Familievern
- Glomma Kraftproduksjon AS
- Halden Kraftproduksjon AS
- MiA - Museene i Akershus
- Nitja senter for samtidskunst
- Viken pensjonskasse
- Skien Kraftproduksjon AS
- Statsbygg Øst
- Stiftelsen Ahus Boligselskap
- Stiftelsen Emma Hjort Boligselskap
- Vardar AS
- Vardar Vannkraft AS
- Vardar Varme AS
- Viken fylkeskommune
- Ungt Entreprenørskap Viken

Type pensjonsordning:

Pensjonsordningen er en offentlig tjenestepensjonsordning etter Sentral Generell Særavtale 2020 Pensjonsordninger.

Arbeidstakernes tilskudd til pensjonsordningen:

Aktive arbeidstakere bidrar med 2 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Beskrivelse av pensjonsytelsene

Følgende ytelser inngår i pensjonsordningen:

1. Alderspensjon og AFP (65-67 år)
2. Uførepensjon og midlertidig uførepensjon
3. Ektefelle- og barnepensjon

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Alderspensjon for personer født 1963 og senere - påslagspensjon

Påslagspensjon for de som er født i 1963 og senere. Det settes av en andel av lønnen (pensjonsgrunnlaget) i en beholdning, årlig 5,7 prosent for inntekt mellom 0 - 12G og 18,1 prosent for inntekt mellom 7,1 - 12G. Årlig pensjon beregnes ved at pensjonsbeholdningen divideres med delingstallet på uttakstidspunktet for pensjonen. Opptjent pensjon frem til 1.1.2020 beholdes.

Alderspensjonen utbetales livsvarig.

Alderspensjon for personer født før 1963

- Før 67 år: 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, før levealderjustering.
- Fra 67 år: Differansen mellom 66 prosent av pensjonsgrunnlaget og en antatt/faktisk alderspensjon fra folketrygden iht. bransjestandard, før levealderjustering.

Til alderspensjon er det beregnet et tillegg på 10 prosent av brutto alderspensjon for hvert barn under 18 år, men kan samlet ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Alderspensjon beregnes og utbetales som en livsvarig ytelse.

AFP 65-66 år

Pensjonen beregnes enten etter folketrygdens regelverk, eller som en alderspensjon etter pensjonsordningens regler. Det blir innført ny AFP for de som er født i 1963 og senere. Reglene er ikke endelig vedtatt, men forslaget er i hovedtrekk lik AFP i privat sektor.

Uførepensjon og midlertidig uførepensjon

- 25 prosent av grunnbeløpet, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget.
- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp.
- 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Delvis ervervsudyktighet/uførhet gir rett til uførepensjon i forhold til graden av uførhet til enhver tid så lenge/såfremt uførheten er minst 20 prosent. Til uførepensjonen er det for hvert barn under 18 år beregnet et tillegg på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Ektefelle- og barnepensjon

Årlig ektefellepensjon fra pensjonsordningen som omfatter arbeidstakere ansatt etter 1. juli 2000 eller ektefeller født etter 1. juli 1950, som det beregnes ordinær årspremie for, utgjør:

- 9 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Årlig ektefellepensjon fra pensjonsordningen som omfatter arbeidstakere ansatt før 1. juli 2000 og ektefelle født før 1. juli 1950, som det beregnes ordinær årspremie for, utgjør:

- differansen mellom 39,6 prosent av pensjonsgrunnlaget og en antatt gjenlevendepensjon fra folketrygden.

Årlig barnepensjon fra pensjonsordningen, som det beregnes ordinær årspremie for, utgjør:

- 15 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Barnepensjon beregnes og utbetales til barnet er 20 år eller tidligere død.

Note 30

- Hendelser etter balansedagen

Fra 1. januar 2024 endrer Viken Pensjonskasse navn til Pensjonskassen for Fylkene Akershus Buskerud og Østfold og blir interkommunal pensjonskasse.

Bakgrunnen for dette er at fylkestinget vedtok 23.02.2022 at Viken fylkeskommune skal oppløses og deles i tre "nye" fylkeskommuner: Akershus, Buskerud og Østfold fra 01.01.2024.

Fylkestinget vedtok i egen sak om "pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner" den 14.12.22 at Viken pensjonskasse skal videreføres som pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommune.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm-oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Pensjonskassen har tilpasset seg dette og er nå godkjent, med vedtak fra Finanstilsynet 18.12.2023, som en interkommunal pensjonskasse fra 01.01.2024. Nye vedtekter for Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold er i kraft fra 01.01.2024. Endringer er sist vedtatt av pensjonskassens styre 07.12.2023.

Flere av bestemmelsene er godkjent av Finanstilsynet 18. desember 2023 i samsvar med finansforetaksloven og finansforetaksforskriften.

Medlemsselskapene Viken fylkeskommune med folkevalgt og Ungt entreprenørskap Viken splittes i nye medlemsselskaper.

Midler tilhørende Viken fylkeskommune med folkevalgt per 31.12.2023 splittes i:

- Akershus fylkeskommune med folkevalgte
- Buskerud fylkeskommune med folkevalgte
- Østfold fylkeskommune med folkevalgte

Midler tilhørende Ungt entreprenørskap Viken per 31.12.2023 splittes i:

- Ungt Entreprenørskap Akershus
- Ungt Entreprenørskap Buskerud
- Ungt Entreprenørskap Østfold

Nytt medlemsselskap fra 01.01.2024 er FRID IKS som leverer IKT- og digitaliseringstjenester til sine eiere Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommune.

Det er opprettet ny ordning for medlemmer som kun har vært ansatt i Viken Fylkeskommune i perioden 01.01.2020 tom 31.12.2023.

Medlemshistorikken ble flyttet til "nye" foretak etter listene fra fylkene.

For personer som har medlemshistorikk fra flere fylker tidligere, ble medlemsperioden flyttet til fylket de jobbet i på det tidspunktet.

Det betyr at et medlem kan være tilknyttet flere foretak.

Personer som skal jobbe i FRID IKS ble fordelt til FRID IKS fra 01.01.2024. Medlemstiden før 01.01.2024 ble fordelt til de respektive fylkene de jobbet i.

Dette vil ha virkninger på regnskapet fra inntektsåret 2024 på fordeling av egenkapital og forsikringsforpliktelser på medlemsselskapene.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrømopstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Ny inngående balanse per 01.01.2024 vil være:

	Akershus FK	Buskerud FK	Østfold FK	Andre enheter	Total
Premiereserve:	2,798,684	1,536,998	1,578,699	1,001,244	6,915,624
	40.47%	22.23%	22.83%	14.48%	100%
Premiefond:	352,845	45,298	20,782	53,651	472,575
	74.66%	9.59%	4.40%	11.35%	100%
Bufferfond:	974,439	522,812	478,023	316,008	2,291,282
	42.53%	22.82%	20.86%	13.79%	100%
Innskutt EK:	561,020	100,723	89,190	33,699	784,632
	71.50%	12.84%	11.37%	4.17%	100%
Opptjent EK:	201,035	89,291	7,751	60,520	358,597
	55.52%	24.81%	2.87%	16.79%	100%
Risikoutjevningfond:	39,655	21,778	22,369	14,187	97,990
	40.47%	22.23%	22.83%	14.48%	100%
Totale midler:	4,927,679	2,316,900	2,196,814	1,479,309	10,920,701

Grunnlag for fordeling er:

Premiereserve:

Premiereserven er fordelt på bakgrunn av ny bestandsdata vi har mottatt hvor de tilhørende Viken FK 31.12.2023 er fordelt til Akershus, Buskerud og Østfold. Dette er sum av premiereserve per medlem per enhet fra regnskapsåret 31.12.2023.

Premiefond:

Totalt premiefond tilhørende Viken FK etter disponering per 31.12.2023 og fordelt basert på andel premiefond Fylkeskommunene kom inn med i 01.01.2020.

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Bufferfond:

Fylkeskommunene mottatt andelene de kom inn med per 01.01.2020 og at vi har fordelt endringen i bufferfond 2020-2023 basert på andelen premiereserve 31.12.2023.

Innskutt EK:

Utgangspunktet er opprinnelig midler de ulike fylkene hadde per 01.01.2020. Deretter har Akershus fått tildelt all innskutt EK i sammenheng med Galleri Oslo (283 MNOK). Resterende innskutt EK fra Viken FK i perioden 2020-2023 (117 MNOK) er fordelt til fylkeskommunene baser på andel premiereserve 31.12.2023.

Opptjent EK:

Utgangspunktet er opprinnelig midler de ulike fylkene hadde per 01.01.2020, og fordelt endringen i EK mellom 2020-2023 basert på andel premiereserve. Østfold hadde ikke noe opptjent EK per 01.01.2020, men har fått tildelt sin del av «overskuddet» i perioden 2020-2023.

Risikoutjevningfond:

Dette fondet er ufordelt, og andelene vi har satt opp er basert på premiereserven 31.12.2023.

*«Viken Pensjonskasse har et godt renommé, god inntjening,
god service, gode nettsider og medlemmene får raskt svar.*

*Pensjonsrettighetene for de ansatte videreføres
så dette ser veldig bra ut!»*

Jens Gunnar Adolfsen (UNIO)

REVISORS BERETNING

Deloitte.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til styret i Viken Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Viken Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL and Deloitte NSE LLP do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte.

Uavhengig revisors beretning
Viken Pensjonskasse

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsipper er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 18. mars 2024
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

AKTURARENS BERETNING

NAVIGERING

Adm. Dir. beretning	2
Om Pensjonskassen	6
Virksomheten	10
ESG	15
Nøkkeltall	23
Årsberetning	26
Resultatregnskap	35
Balanse pr 31.12.	39
Endringer i egenkapital	44
Kontantstrøm- oppstilling	45
Noter til regnskapet	48
Revisors beretning	89
Aktuarens beretning	92

Aktuarens beretning

Til styret i Pensjonskassen for fylkene

Som aktuarfunksjon skal jeg sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har jeg vurdert den forsikringstekniske situasjonen for pensjonskassen for regnskapsåret 2023.

Etter min vurdering er de forsikringstekniske avsetninger i balansen per 31.12.2023 og de tilhørende avsetninger som er foretatt til disse fondene resultatregnskapet for 2023 i samsvar med gjeldende lover og regler.

Oslo 06. mars 2024

Arman Færø Johnsen

Lumera AS

Aktuarfunksjon

Produksjon:
Straka AS og
YOUnted design & reklamebyrå AS